

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 június 28, kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 147. SZÁM.

Halál

az árulókra!

Halálos ítélet hangzott el. Az ország dolgozó tömegei élénk figyelemmel kísérték a temesvári katonai törvényszék előtt lefolyt büntető főtárgyalást, amelynek vádlottai a bánsági békés lakosságát rettegésben tartó terrorista, államfelforgató fasiszta jellegű banda tagjai. Azok, akik most a vádlottak padjára kerültek, a volt vasgárdista mozgalom gyűlöltre, gyilkosságra és a nemzetiségek közötti egyenetlenkedésre nevelt tagjai közül kerültek ki, vagy a különösen Északkeletben jól ismert Ma-niu-féle nemzeti parasztpárt terrorlegényei közé tartoztak, a munkásosztály legádázabb ellenségei, most elnyerték méltó büntetésüket.

Az Auschnit és társai összeresküvők, szabotőrök, kémei és terroristák múlt év őszén tárgyalt bűnpere „megmutatták, hogy az idegen, imperialista körök és országunkban megbúvó ügynökeik nem riadnak vissza attól, hogy a legbűnösebb eszközökkel népi államunk biztonságát és gazdasági életét ellenkedjenek. Cselekedeteikben a dolgozó nép ellen táplált tájtékázó gyűlölet vezette őket” — amint Bunaciu Avram igazságügyminiszter mondotta a Nagy Nemzetgyűlés előtt, a halálos ítélet bevezetéséről szóló törvénytervezet benyújtása alkalmával. Népi államunk a munkásosztály nehézharcának eredményével megvalósított vívmányok megőrzésére, bevezette a halálbüntetést, hogy a csatátvesztett reakció, az osztályellenség és a külföldi imperialista ügynökök riadjanak vissza attól, hogy Népköztársaságunk belső és külső biztonsága ellen törjenek.

A felszabadulás óta nem foglalkoztatta bíróságainkat ilyen hatalmas méretű bűnpere, mint a bánsági terrorista banda ügye. A vádlottak olyan bűncselekményeket követtek el, amelyeknek kegyetlensége, társadalmi rendszerünket veszélyeztető jellege és célkitűzései újból behínytották azt, hogy a régi és igazságtalan világból a szabadság, a felébredés és a béke új világába való átmenet idején a régi és pusztulásra ítélt és az erős gyökeret vert új világ közötti harc nem esik el, hanem mind jobban élesedik. Ezt állapította meg az ügyész is vádbeszédében és ezt tudják országunk dolgozói is.

A halálraítélt vádlottak között van az a Blănuaru Spiru volt ügyvéd is, aki diákkora óta vasgárdista szellemben nevelkedett és a Teregovva község körüli hegyekben gyilkosságra, gyűlöltre és fosztogatásra nevelte a volt vasgárdistákból, zsirosparasztokból, nagykereskedőkből és népi demokratikus rendszerünk államgépezetéből antidemokratikus magatartásuk miatt klebrudalt tisztviselőkből toborozott bandáját. Domasneanu Petre is, a szörénymegyei Lapusnyik község környékének lakosságát fosztogató és állandó rettegésben tartó bandavezére, aki mint szolgálaton kívüli repülőezredes ugyan-csak vasgárdista szellemben oktatta a hozzá csatlakozott kizsákmányoló elemeket, elnyerte méltó büntetését.

A harmadik halálraítélt Tănase Ion, aki több társával Arad és Temesvár vidékén terrorista bandát alakított és fasiszta tartalmu rőpedulák terjesztésével nyugtalanságot igyekezett kelte-

Halálra ítélték a bánsági terrorista banda vezetőit

Kilenc egyház főpapjai határozatot hoztak és állástfoglaltak a béketábor mellett

A temesvári katonai törvényszék külön büntetőtanácsa június 25-én, szombaton déli 12 órakor ítéletet hirdetett a bánsági terrorista banda bűnpereben.

A katonai törvényszék büntetőtanácsa a következő ítéletet hozta:

1. Blănuaru Spiru ügyvéd vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás, fasiszta, politikai és katonai jellegű szervezet létesítésével és vezetésével elkövetett bűncselekményekben és ezért golyó által végrehajtandó halálbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéli.

2. Domasneanu Petre, szolgálaton kívüli viszonyba helyezett repülőezredes, vádlottat bűnösnek mondja ki fasiszta, politikai és katonai jellegű szervezet munkájában való részvétel és a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért golyó által végrehajtandó halálbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéli.

3. Tănase Ion magántisztviselő vádlottat bűnösnek mondja ki összeresküvés büntetésének elkövetésében és ezért golyó által végrehajtandó halálbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéli.

4. Popovici Gheorghe szörmekezeskedő vádlottat bűnösnek mondja ki társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért öt életfogytiglani kényszermunkára és vagyonelkobzásra ítéli.

5. Ungureanu Teodor aradi kereskedő vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért öt 20 évi kényszermunkára, vagyonelkobzásra és 10.000 lej perköltség megfizetésére ítéli.

6. Smultea Gheorghe vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésében és ezért öt 20 évi kényszermunkára, 10 évi hivatalvesztésre, 5.000 lej pénzbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéli.

7. Puschita Petre liber zsirosparaszt vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért öt 15 évi kényszermunkára, 10 évi hivatalvesztésre, vagyonelkobzásra és 5.000 lej pénzbüntetésre ítéli.

8. Puschita Petre mutascu kereskedő vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért golyó

által végrehajtandó halálbüntetésre, vagyonelkobzásra és 25.000 lej pénzbüntetésre ítéli.

9. Ghimboase Nicolae mielőtt zsirosparaszt vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért öt 20 évi kényszermunkára, 10 évi hivatalvesztésre, 5.000 lej pénzbüntetésre és vagyonelkobzásra ítéli.

10. Maritescu Romulus zsirosparaszt vádlottat bűnösnek mondja ki

a társadalmi rend elleni izgatás és kegyetlenkedéssel végrehajtott gyilkosság büntetésének elkövetésében és ezért golyó által végrehajtandó halálbüntetésre, vagyonelkobzásra és 5.000 lej pénzbüntetésre ítéli.

11. Luminosu Gheorghe korcsmáros vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésének elkövetésében és ezért öt 10 évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre, valamint 20.000

lej perköltség megfizetésére ítélté. 12. Vernichescu Aurel, okleveles mezőgazda vádlottat bűnösnek mondja ki a társadalmi rend elleni izgatás büntetésében és ezért életfogytiglani kényszermunkára, vagyonelkobzásra és 5.000 lej pénzbüntetésre ítéli.

A temesvári katonai törvényszék tárgyalótermét a dolgozók zsufolásig megtöltötték és a népi igazságszolgáltatást hosszasan éltették.

Az ország kilenc felekezete egyházfőinek határozata

Az ország különböző hitfelekezeteinek egyházfői június 23-án, pénteken, Iustinian pátriárka elnökletével tanácskozássra ültek össze. A tanácskozáson résztvettek: Iustinian pátriárka, Vásárhelyi János református püspök, Friedrich Müller dr. és Argay György evangélikus-luteránus püspökök, Rosen Mózes dr. zsidó főrab, Simén Dániel dr. unitárius püspökhelyettes, Vaskon Balgian az örmény egyház arhimanditája, Tihon metropolita, a lipovéni óhitű egyház feje és Mehmed Jakub mufti, a muzulmán vallás egyházfője.

Az értekezleten az egyházfők híveik nevében köszönetüket fejezték ki a RNK kormányának a vallásszabadság biztosításáért és a vallások között megvalósított teljes egyenjóságért. Az ülés végén egyhangúlag határozatot fogadtak el.

A tanácskozáson résztvevő egyházfők Iustinian pátriárka vezetésével pénteken délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelentek meg a miniszterelnökségen, ahol Groza Péter dr. miniszterelnök, Luca László miniszterelnökhelyettes és Stanciu Stoian vallásügyi miniszter fogadták.

Vásárhelyi János református püspök magyar nyelven mondott beszédében az összes együttélő nemzetiségek felekezeteinek nevében kijelentette, hogy hitük és hivatásuk szerint a béke és a haladás ügyét kívánják szolgálni és építő tényezői a közéletnek.

Groza Péter dr. miniszterelnök és Luca László miniszterelnökhelyettes megköszönték a RNK egyházai vezetőinek azt az elhatározását, hogy csatlakoznak a békéért és haladásért folytatott küzdelemhez és ezzel ténylegesen hozzájárulnak ennek a harcnak folytatásához.

Az egyházfők értekezletének határozata

A határozatban a görögkeleti, református, evangélikus-luteránus, zsidó, unitárius, örmény-gregoriani, régi ritusú keresztény (lipovéni) és muzulmán egyházak fejei megelégedetten veszik tudomásul egyházaik szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyását.

A határozat megállapítja, hogy Népköztársaságunkban teljes vallásszabadságot élveznek az állampolgárok és ma már megszűntek a régi igazságtalanságokat, amelyek szerint egyes egyházak különleges előjogokat élveztek. A felekezeteinek egyenlő jogaik vannak.

— Egyetlen felekezet, — mondja a határozat —, amely a múltban a többi felekezethez, sőt magának az államnak szuverenitása ellenére is kiváltságokat biztosított magának, elégedetlenséget tanúsít. Csak ennek a felekezethez képviselője hiányzik ma sorainkból, erről pedig — úgy vél-

jük —, hogy nem ennek a felekezethez a hívei a felelősek.

Az értekezleten hozott határozat megállapítja, hogy a népi demokratikus rendszer kormányja teljes szigorral megbüntette és megbünteti mindazokat, akik szavakkal és tettekben megsértik a hívő állampolgárok vallásszabadságát. A hívek vallási nevelése minden felekezet számára biztosítva van a templomokban és imaházakban.

— A Román Népköztársaságban — folytatja a határozat, — egyetlen hívt és egyetlen papot sem büntettek meg vallásszabadságért, vagy hitéért, vagy pedig azért, mert hiúságnak bizonyult hitfelekezeteinek szolgálatában. Csak azokat büntették meg, akik az imperialista érdekek szolgálatába szegődtek és a Népköztársaság, annak függetlensége és szuverenitása ellen mesterkedtek.

Az egyházak vezetői a határozatban kötelezettséget vállaltak, hogy

a jövőben még nagyobb buzgalommal hirdetik majd a békét és határozatban szembeszállnak az imperializmussal, amely háborúra uszít azal a rejtett céllal, hogy meghosszabbítsa a világon az ember ember általi kizsákmányolását.

A határozatot Iustinian, a Román Ortodox egyház pátriárkája, Vásárhelyi János kolozsvári református püspök, Müller Friedrich dr. nagyzebeni evangélikus püspök, Argay György aradi evangélikus-luteránus püspök, Rosen Mózes dr. a RNK izraelita vallásfelekezeteinek főrabja, Simén Dániel dr. kolozsvári unitárius püspökhelyettes, Vaskon Balgian, a RNK örmény egyházának főnöke, Tihon metropolita, a RNK óhitű (lipovéni) egyházának feje és Mehmed Jakub mufti, a RNK mohamedán vallásfelekezeteinek főnöke irták alá.

ni a lakosság soralban és tervet dolgozott ki a közintézmények elfoglalására. A terrorista banda legvérengzőbb tagja Maritescu Romulus zsirosparaszt, aki Novae Cornel vasutast és a két teregovai dolgozó földművest a leggyalázatosabb körülmények között, vadállati módon meggyilkolta és megcsonkította. Az általa agyonlőtt és megcsonkított Munteanu Gheorghe, Cernescu Lazar és Cherehlu Mihai dolgozó földművesek a munkásosztály bator harcossal, akik a gyilkos főnevadnak hátra bevallották, hogy ők kommunisták. Ez a két dolgozó földműves becsülettel viselte a párttagok kitüntető címét és mint a munkásosztály bator, megalkuvást nem ismerő harcossal haltak meg. Ugyanilyen állati kegyetlenséggel hajtotta végre a gyilkos-

ságokat Puschita Petru domásnai kereskedő, aki a terrorbandához csatlakozva teljes mértékben felhasználta azokat a módszereket, amelyeket a vasgárdista nevelésből kapott.

A bánsági terrorista banda elfetemült gyilkosai úgy gondolták, hogy a szörénymegyei Teregovva község erdőből alkerül nekik megdönteni népi demokratikus rendszerünket és visszaállítani országunkba azt a tökésföldesuri rendszert, amelynek évszázados kizsákmányoló és jogszózó politikája a munkásosztályt és a dolgozó népet a legszörnyűbb nyomorba, nélkülözéskorba és szenvedésekbe sodorta. — Nem tudták azt, hogy népi demokratikus rendszerünk sziklaszilárd pillérje a munkásosztály, amely élesapátának, a Román Munkáspártnak

vezetésével, harca és munkára mozgósítja országunk dolgozó tömegeit, amelyek lerázva az elnyomatás és kizsákmányolás nehezét, egy új hazát, egy új társadalmat, egy jobb és boldogabb életet, a szociállizmust építik. A munkásosztály harcra legyőzhetetlen és ereje megdöntetlen, ezért hlu ábrándot táplálnak mindazok, akik Népköztársaságunk és népi demokratikus rendszerünk megdöntésén mesterkednek. A dolgozó nép gyűlölete a terrorista banda iránt a legjobban a tárgyalás idején nyilvánult meg, amely alkalmából a Bánság legeldugottabb hegyvidéki lakói is nagygyűléseken halálbüntetést kértek a banda tagjaira.

A bánsági terrorista banda elfetemült tagjai elnyerték méltó büntetésüket. Az ítélet igazságos.

meri ezt követelte az ország dolgozó népe. Az ítélet legyen egyben figyelmeztető is arra, hogy az egyre jobban kiéleződő osztályharc szakaszában az osztályellenség nem nyugszik és aljas mesterkedésével népi demokratikus rendszerünk megdöntésén mesterkedik. Könnyűtenül lepleznünk kell minden olyan aljas mesterkedést, akár kísérletet is, amely bármilyen módon népi demokratikus vívmányaink megdöntésére, Népköztársaságunk belső és külső biztonságának veszélyeztetésére irányul. Azok, akik a dolgozó nép szabadságát, személyes biztonságát, Népköztársaságunk és népi demokratikus rendszerünk megdöntésére irányuló bűncselekményeket követnek el, méltóan arra a büntetésre, amelyet a bánsági terrorista banda tagjai kaptak. gy. d.

A kor lényeges problémáit vesse fel a műalkotás!

Kolozsváron az Irószövetség dramai alosztálya legutóbbi ülésén újból darabot bírált. A megbeszélés tehát szerves folytatása volt azoknak a gyűléseknek, amelyeken az Irószövetség sorra veszi, emzi, bírálja a mostanában elkészült erdélyi színműveket. De nem csak bírálnak ezeken a gyűléseken a tagok. Irányt szabnak, utmutatást, segítséget adnak a szerzőknek, hogy a színpadra kerülő mű írója helyrehozhassa, átdolgozhassa a darabját, kiküszöbölhesse annak esetleges ideológiai, politikai, vagy szerkezeti hiányosságait.

Nem bírái előtt áll tehát a szerző hanem barátaival és segítőtársaival dolgozik együtt. E munkamódszer a multban ismeretlen és elképzelhetetlen volt. A kapitalista színház igazgatója, dramaturgia, rendezője esetenként mélyen belemélyül a darabba, változathatott rajta amennyit jól esett, s a szerző, vagy szolgáló módon belenyugodott a „kasszasiker” érdekében e változtatásokba, vagy visszavehette a darabját. Ma azonban más szempontok irányítanak. A cél a nép, a tömegek színházainak a lehető legkövetesebb szellemi táplálékot nyújtani. S ebben segít az Irószövetség a tagjainak, akiknek művei sorra kerülnek, a megbeszélések tárgyilagos világosságában. S e megbeszélések oly eleven tanulságosak és érdekesekek, hogy a szerzőn kívül minden jelenlévő tanult belőlük.

A most sorrakerülő darabról egyöntetűen az a vélemény, hogy szerkezetileg hibátlan, igazi színpadismerettel megírt munka. A belőle levont általános következtetések, elemzések anyira érdekesekek, hogy abból minden írással foglalkozó ember tanulhat. Akár regény, novella, vagy darabíró. Ime, egy darab, mely szerkezetileg jó, melynek meséje eleven és érdekes. És mégis vannak hiányosságai. Mik azok? Sorban felelnek rá a darabot elolvastott irószövetségi tagok, s a színház dramaturgiai. Hozzászólásaik közül kimagashik Nagy István tárgyilagos, komoly, tanulságos szava. Amit mond, általában érvényű, s nemcsak erre a darabra vonatkozik. Igen jelentős, amit Nagy István

emlélyüléssel és tárgyilagossággal mond.

Nagy István elsősorban arra mutat rá a darab elemzésével kapcsolatban, hogy az írónak az egyéni sorsokon és a darab történésein túl mindig magas eszmei síkon kell felvetnie a kor összes lényeges problémáit. Nem elég az érdekes mese, a jól megrajzolt típus. Az írásműnek tükröznie kell emellett a szocializmus építésének korszakát is. Habár a darab összes figurái magukban hordják erre a lehetőséget, a szerző nem veti fel magas eszmei síkon a kérdést. Pedig a darab alapanyaga, a cselekmény fonala más ráépítéssel is tartható volna.

Pontos — mondja ezután — hogy minden darab, vagy más írásmű szereplői politikuskok és nem apolitikuskok legyenek. A szóbanforgó darab szereplői apolitikuskok: nem küzdenek elvi kérdések felett. Magánemberek, ahelyett, hogy a közönséggel harcoló, vagy azzal élesen szembenálló figurák lennének. A darabban — melyben a szerző egyébként jól leplezi le a pénzszóvár kapitalisták rothadását — meg kellene jelenjenek annak a társadalmi rétegnek minden ellentmondása, mely ma is jellemzi az értelmiség egy részét, vagyis az ingadozás, opportunizmus. Ugyanakkor vele szemben a darabban szereplő munkás figurája nem domborodik eléggé ki az igazi munkástípus, vagyis az az elem, amely, mivel ismeri a fejlődést, a jövőt, nem alkuszik meg, magas eszmei síkon mozog. Ha egy írásműben élesen kidomborodik a két erő: a hanyatló kapitalizmus és a feltörekvő munkásosztály ereje, akkor az írásmű alapanyaga jó. E két réteg között ingadozik a fent vázolt intellektuális réteg, amelyet az ingadozás jellemez: s amely épp ez ingadozás miatt bukik el.

Nagy figyelemmel hallgatják az elemzést, mely részletesen kitér a darab összes főfiguráira. A tanulság világos: a darabok és regények minden figurája típus legyen: s köztük folyék a harc, élesen s határozottan. S akkor ez a harc egyúttal a szocializmust építő világ

harcra is, melyet a tehetséges kéz művészi síkon ábrázolhat.

Érdekes Méliusz József hozzászólása is, melyben az elmondottakhoz hozzáfűzve megjegyzi, hogy a „Kispolgárok”, a „Jegor Bulicsov” és Gorkij többi darabjai is jó példát mutatnak arra, hogy egy darab mögött miként rajzolódhat ki az időpont háttere. Amellett fontos, hogy a szereplőknek a cselekményben való részvételével érleljék meg a teljes tudatosulást, aminek segítségével aztán levonja a következtetéseket.

A vita tovább folyik: a darabot és jellemeit szinte izekre szerdik. Komoly, építő a szándék. A megírt darabot kibontakozik az az új darab, melyet a meglévő anyagból gyúr majd a szerző írói társai meglátásainak segítségével. S ez a darab — megtartva ezzel az elmélyítéssel bizonyára már az lesz, aminek a szocialista realizmus követelményeinek megfelelő darabnak lennie kell.

AZ ÚJ ISKOLA ELSŐ HIRNÖKEI

Az iskolai év a végét járja. Minden tanuló, legyen az kisdíj vagy egyetemista, a vizsgákra készülődik. Ez képezi beszélgetésük tárgyát, ez foglalkoztatja gondolatvilágukat.

A nagy diáksereg egyrésze elhagyja a középiskolák padjait. Ebben nincsen semmi különös, hiszen minden iskolai év végén örökre bucsút mondanak a legfelső osztályosok az iskola falai-

nak, melyek között annyi esztendőn át készültek az életre. Hogy mégis foglalkozunk a középiskolák utolsó éves növendékeivel, annak okát nem a megszokott „ballagással” kapcsolatban tesszük.

Allamosított iskolák első évüket zárják. A liceumok XI. osztályosai bucsúznak az iskolától, tanáraiktól. Ez az ünnepség alig hasonlít a mult ballagásaihoz, amikor az „érett” nyolcadikosok valójában éretlen gyermekek voltak. Az iskola kapui elzárták őket az élet rideg valóságaitól. Rózsaszínű terveket szőtek, távol a gyakorlati élet nehézségeitől. Amidőn elkövetkezett a ballagás ideje, sétabottal kezükben, kalappal fejükön, igyekeztek a felnőtt, megérett embert játszani és borongós hangulatban ballagtak végig az ősi iskola udvarán. Borulató hangulat uralkodott a diákokon, egybegyűlteken egyaránt. Énekeikben ott bujkált a céltalanság érzése. S mikor kiléptek az iskola kapuján, megijedtek az élettől. Nem látták jövőjüket, szakadék szélén állóknak érezték magukat. Sötétben látták a jövőt, mert az iskola nem készítette őket elő a gyakorlati életre, nem ismertette meg velük a munkát és annak örömeit. Amelyikük nem tanult tovább, azt a munkanélküliség vagy a kizsákmányolók karjai fogadták.

Gyásznap volt a ballagás. Ma már nem azért kedves az iskola, mert gondtalan diákleletet biztosított a most végzet tanulóknak, hanem azért, mert itt tanulták megismerni az élet való oldalát, itt tudták meg, hogyan kell bekapcsolódnai a jobba, a szocialista jövőért folyó küzdelembe. A mai diákoknak nem semmittevést, nem téltlenséget ígér a jövő, hanem az alkotó munkába

való bekapcsolódást és ezen keresztül munkakedvet fejleszt. Ennek tudatában vannak az életbe most kilépő fiatalok. A 2. számú magyar fiuliceum növendékei a napokban tartották búcsúünnepélyüket. Ez az ünnepség nem az érzékenyülés erejével hatott. Nem láttunk elesklő hangu „vendiákat” és könnyező szülőket.

Amikor szeméitekbe nézek, — bucsuztatta őket dr. Arkossy Sándor igazgató — látom, hogy ami hiányzott a régi diákok tekintetéből, az most ott sillog a ti szeméitekben. A ti óráitokról sugárzik felénk a büszke öntudat, az acélos elszántság és a magabiztosság felemelő érzése. Kétségtelen, hogy az ember élete folyamán eljut egy-egy határköhöz. Ilyen határköhöz érkezettek el ti is!

Ti vagytok az első képviselői, az első hirnökei az új iskolának. És most, amikor még nagyon sokan úgy hitték, hogy az ünnepség a régi szárnyaszegett ifjúságot fogja bucsuztatni, mi számadást végzünk. Felmérjük a multat és a jövőbe tekintünk. A diákok érezték, hogy minden szó igazgatójuk szívéből fakad és nem üresen kongó, szabvány bucsúbeszédet hallanak.

— Az igazi munka és harc mőz ezután vár rátok. A bennetek rejlő energia, lelkesedés, lendület és trdászomj azonban át fog sorítani az akadályokon, mert nem vagytok egyedül, mert van kitől tanuljatok, van ki vezessen benneteket s ez a Román Munkáspárt. A munkásosztály segítségével építők lesztek hazánkban a demokrácia megszilárdításának a szocialista társadalom felépítésére érdekében a haladásért. — fejezte be beszédét Arkossy Sándor igazgató.

E. s.

Kulturpalota a Szovjetunióban

A forradalom után a gyárosok és nemesek átalakított magánpalotái lettek az első munkásklubok. Azóta nagyos változot minden — a gyár-kombinátumokkal, az új ipartelepekkel együtt épültek a kulturházak, a gyárórásiok mellett a kulturpaloták. A klub a szovjetmunkás életének elválaszthatatlan része lett.

A BÖVIZÜ DNYEPER

folyó parján vagyunk, a nagy kohóipari városban, Dnyeprodzerzinszkben. A hatalmas gyártelepet lerombolták a fasizták, szinte kő kövön nem maradt, de ma már nyomát sem látni a rombolásnak. A munkások, mérnökök felépítették a kohókat, a lakóházakat, iskolákat és a régivel sokkal szebben ujjáépítették a kulturpalotát is. Es ahogy a kulturpalota építésénél téglát téglára kellett rakni, úgy kellett megszervezni, nevelni azokat, akik életet vittek a falak közé. Ma már a gyáriak és a városból szászámra érkező vendégeket válogatott műsorszámok gyönyörködtetik: balalajka-zenekar, szindarab, legújabb regényekről szóló irodalmi vita, politikai beszámoló, tanulás, tánc. A komszomolisták és a pártszervezet kulturcsoportjának tagjai az aprómunkával kezdtek; ki-ki abban a brigádban, ahol dolgozott, maga köré gyűjtötte az énekeskedvő, zeneszerető munkásokat, tisztviselőket, azokat, akik szívesen szerepeltek, tanultak, előadásokat hallgattak. A kis csoportok fejlődtek a mostani kitűnő műkedvelő csoportokká. A lelkesen dolgozó műkedvelőkre felfigyelt a városi színház, a városi zenekar. Ma már gyakran el látogat a gyár színpadára egy-egy teljes kiev-i színészegyüttes, vagy a filharmoniai zenekar. Fellépnek és tanítják a munkás-művészeket.

LEPJUNK MOST

egy szokatlanul nagyot, az Ural-hegység tulsó feléig, a kohóvárosig. Magnitogorszkig. A fémmunkások kulturpalotájának előadótermében számunkra szokatlan jelenségeknek vagyunk tanúi: a színpadon munkapad áll, mellette overállos munkás, a háttérben fekete tábla, rajta számok és rajzok. A gyár egyik sztáhanovistája tart előadást, új munkamódszeréről. Az előadás iránt óriási az érdeklődés és ezért tartják a nagy színházteremben. A technikai kérdésekkel egyébként a kulturpalota mellett álló kisebb épületben, a „Technika Házában” foglalkoznak. Itt beszélgetnek esténként az élmunkások a fiatalabbakkal, idejárnak a mérnökök, technikusok és munkások megbeszélésre. A kulturpalotában naponta háromszor fordulnak meg, kis piont-

rok, pápaszemes öregek. Mindenki megtalálja, ami számára kedves és vonzó. A fényképezés kedvelőit nagy-szerű kis laboratóriumok várják. Az aero-klub tagjai egész kis repülőgépmo-dell-díszszemléket tartanak. A piontirok helyiségeiben villamoslaboratóriumok, kis asztalos- és lakatosműhelyek vannak. A kulturpalota parkjában pedig ott van a piontirok büszkesége, a magnitogorszki gyermekvasút-állomás.

A LEGSZEBB

szovjet gyári kulturpalota kétségtelenül a moszkvai Sztálin-autógyári, a palota központja a színházterem, amely kétszer akkora, mint a mi színházunk, Ezen tuljutva 4000 személyes oszlopcarnokban találjuk magunkat: itt tartják az üzemi bálokat, mulatságokat. Mellette a moziterem. Az első emeleten van az olvasóterem, több mint 100.000 kötet könyvvel. Arrébb a társalgó és a sztáhanovisták dolgozószobái. Ezek közelében a technikai tanácsadó-szobák, a legújabb gépek modelljeivel. Távobabb sorakozik 34 olyan terem, ahol a különböző művészgyűjtések próbálnak. Ezután következik a kupolástornyú étterem, amelyben egyszerre több mint 5000 ember étkezhet. Mellette a kis tánc-terem, ahol „csak” 200 személy fér el. Közvetlenül a tető alatt kis csillagvizsgáló. Az épület balszárnya a gyerekek paradicsoma, amely az egész palotának kicsinyített mása. Itt van a 40.000 kötetes gyermekkönyvtár, kis játékműhelyek, ahol a gyermekek maguk készí-tik játékaikat. A serdülő fiatalok számára külön emeletet rendeztek be. Táncra, énekre, zenére tanítják őket. A kulturpalotát hatalmas park veszi körül. A sétányok és szökőkutak mellett pompázó virágok, örökzöld növények és pálmák, távolabb sportpályák.

A KULTURHÁZ,

a klub, a szovjetmunkás mindennapi életének szerves része lett. Így volt ez akkor is, amikor a klub építése áldozatokba került. 1941-ben például, a háboru első hónapjaiban az egyik moszkvai gyár az Ural-hegységbe, Urzszunkba evakuált. Tülneményesen rövid idő alatt hatalmas, új gépjárára fejlődött. A munkások még a háboru éveiben elhatározták, hogy kulturházat építenek a gyártelepre. (Még a legnehezebb kezdett hónapokban is az egyik barakot klubnak rendezték be.) A gyár minden dolgozója száz önkéntes órát ajánlott fel. Építéset hozattok Moszkvából és ott, ahol néhány évvel ezelőtt kietlen erdőség volt, megszületett egy gyönyörű új kulturpalota, a szovjet munkások önfeláldozásának és kulturigényének gyümölcseként

Tanügyi Tájékoztató

Alább folytatólagosan közöljük a technikai szakiskolákról szóló tájékoztatókat.

Az Egészségügyi Minisztérium hatáskörébe

tartozó szakiskolákban képezik ki a jövő egészségügyi kádereit. Itt tanulnak azok az ápolónő-jelöltek, akik az iskola elvégzése után poliklinikákban, orvosi rendelőkben helyezkedhetnek el. Az iskola végzettjei az egészségügyet taníthatják is a megfelelő szakiskolákban, valamint az iskolákban is elhelyezkedhetnek, mint egészségügyi védőnők, irányítók.

A bábaképző iskolát végzettek szülészeti klinikákon, szülőtthonokban kaphatnak elhelyezést.

Kiképzést ad az iskola olyan egészségügyi vezetők és ellenőrök részére is, akik kórházakban, vagy egészségügyi intézményeknél akarnak elhelyezkedni.

Az 1949—50-es tanévben az egészségügyi minisztérium hatáskörébe tartozó iskolák a következő városokban működnek majd:

Ápolónőket kiképző egészségügyi iskola Kolozsváron, Szatmáron, Szébenben, Bukarestben, Kraiovában, Galacon, Iasiban, Marosvásárhelyen és Nagyváradon van.

Bábaképző iskola van: Bukarestben, Kraiovában, Galacon, Iasiban, Nagyváradon, Nagyszebenben és Marosvásárhelyen.

Egészségügyi szakembereket képző iskolák Bukarestben, Kolozsváron, Temesváron, Marosvásárhelyen és Iasiban vannak.

S végül egészségügyi technikusokat kiképző iskola nyílik ősszel Bukarestben.

A kerámiai szakiskolák

már a mostani tanévben is kiváló eredménnyel működtek. Ezekben az iskolákban a növendékeket kerámiai szakemberekké képezik ki, akik a porcelán gyártástól kezdve a kerámiai tárgyak gyártásáig elsajátítják az összes idevonalkozó szakmai tudnivalókat.

A végzett növendékek, mint technikusok, szakemberek azonnal elhelyezkedést kapnak az ország kerámiai üzemében, porcelángyáraiban.

Az országnak két kerámiai-technikai szakiskolája van. Az egyik Braszóban, a másik pedig Tordán, ahol román és magyar tagozattal működik az iskola.

Ugyancsak nagyon érdekes új szakiskolák a textil-technikai szakiskolák is, ahol a textilipar számára képeznek ki szakembereket. Textilszakiskolák működnek Bukarestben, Iasiban. Nagydíszmódon, Sepsiszentgyörgyön és Medgyesen. A két utóbbi városban magyar tagozata is van az iskolának.

Holnapi számunkban folytatjuk a szakiskolák ismertetését.

NŐK A BÉKÉKÉRŐ

A világ haladó erői hatalmas táborban fogtak össze a háborúra uszító imperialista klikkek ellen. A bankárok, gyárosok, tőkésék angol-szász, vagy amerikai irányítás alatt álló, atombombával fenyegető csapatával szemben felsorakoztak a békét védők hatalmas erői, a Szovjetunióval az élen. Milliós és milliós dolgozó ember, aki harcra és munkával tiltakozik az ellen, hogy arany, profit és zsákmány kedvéért, embermilliók újabb kizsákmányolása és kifosztottsága céljából a dollár urai újabb háborút indítsanak. Békekongresszusokon vonulnak fel a haladó világ legnagyobb szellemiségei, s dolgozói. Írók, művészek, kitüntetett értelmiségiek, anyák és fiatalok. És a békét védi minden asszony is, minden anya, akár öreg és a múlt háború elvette tőle férjét és fiait, akár fiatal és kisgyermekét még kézenfogva vezeti, de meg akarja védeni boldog és biztonságos életüket a háború szörnyű árnyától, mely elpusztulással fenyegeti még az ő életüket is.

Megszólaltattunk egy pár asszonyt és lányt. Hozták kapcsolatba a béke ügyét saját életükkel, mondják el, hogyan látják a béke ügyét, mit akarnak tenni a békéért, a békétábor oldalán?

Mihut Mária kalotaszéki asszony földműves asszony. Négy gyermeke van. Kérdésünkre így felel: — En már negyven éves vagyok, de csak most tanultam meg írni-olvasni az analfabéta iskolában. Örök életemben másoknak dolgoztam. Különbözőkhez jártam napszámba. A legki-

sebb fiam apja jómódu ember volt, aki mikor megunt, éjnek idején kikergetett a fiammal a házából s agyon akart verni. Szép háza, tehenei, lovai voltak, de nekem semmit nem adott, megtagadta a saját fiát s addig míg a mostani uram el nem vett, annyit éhezünk a gyerekekkel együtt, hogy nem is tudom miként éltünk meg. Két gyerekem halt meg. Ez a sok rossz, ami velem történt, mind a múlt világ bűne. Szegény és nagyon tudatlan voltam, ki voltam mindenkinek szolgálatva. Most már más világ van. A legkisebb gyermek a napközi otthokban van, a nagyobb iskolában tanulnak, mások lesznek mint én voltam. Nem használhatják, zsarolhatják ki őket senki. Én tudom kinek köszönhetem mindent: a Román Munkáspártnak és a népi demokráciának. Annak a rendnek, amelyik a békét akarja. Hát én is akarom szívvel és lélekkel és azért dolgozom sokat és jókedvvel, hogy minél jobb legyen a termés, gazdagabb az ország, erősebb a nép. Mert akkor én is a békét védelmezem... és most, hogy megtanultam olvasni-írni, majd résztveszek én is a nőszervezet munkájában, majd olvasok új-újságot, meg könyveket, hogy jobban kinyíljék a szemem és felismerjem száz lépésről is a kizsákmányoló zsirosparasztot, meg mindenkit, aki ellensége a népnek és szívesen háborút indítana, csak hogy újabb kizsákmányolhasson bennünket...

Jabab Dénesné kétgyermekes háziasszony így válaszol a kérdésre: — Mi, háziasszonyok vagyunk ta-

lán az asszonyok politikailag legelmaradottabb rétege. Ennek fő oka az, hogy otthoni munkánk nem hoz kapcsolatot a dolgozókkal és a valódi, teremtő, igazi életet szinte csak másodkézből ismerjük. Minden érdekünk az, hogy tanuljunk, képezzük magunkat mi is. Hiszen gyermekeink vannak s nevelésük nagyrészt otthon, mi magunk végezzük. Mint RDNSz-tag, igyekszem pótolni az elmulasztottakat. Tudom, hogy a békéért sokat tehetünk mi, asszonyok. Országunk 60 százaléka nő, akikkel a férfiak együtt építik a szocializmust, tehát azt az új és tisztább világot, melyre mindnyájan vágyunk, mert tudjuk, hogy saját és gyermekeink boldogságát jelenti. Noshát ezt a békétábor kell nekünk asszonyoknak is megerősíteni, tanulással, önképzéssel, s az államháztartás egyensúlyának elősegítésével, azaz, hogy magunk is takarékoskodjunk a magunk háztartásában. Ugyanakkor le kell lepleznünk a ma is felbukkanó üzereket és harcosokat, akik a béke ellenségei s akikkel nekünk, háziasszonyoknak van a legtöbb találkozásunk. Énmagam szívvel-lélekkel elvégzem azt a feladatot, ami a béke megvédésének művéből ránk hárul. Mert nem elég akarni a békét és félni a háború rémségeitől — a béke megvédésében részt kell vennie mindenkinek a maga posztján...!

Legközelebb egy munkásnőt és egy diáklányt szólaltatunk meg a béke kérdésében...

KOVÁCSNÉ: Mondja csak Molnáré, miért irnak mostanában annyit Márton Áron püspökről?

MOLNÁRNÉ: Azért drágám, mert Márton Áron nem az, akinek maga hiszi. Mondja Kovácsné, nem hallotta még maga azt a mesét a báránybőrbe bujt farkasról?

KOVÁCSNÉ: Hogyne hallottam volna. Csak nem azt akarja mondani, hogy Márton Áron a farkas, a báránybőrben?

MOLNÁRNÉ: De mennyire!... Nézze; mi asszonyok szenvedtünk legtöbbet a háborútól. A mi férjünket vitték a vágóhídra, mi lettünk özvegyek és mi gyászoljuk a gyermekeinket. Márton Áron püspök újra azt szeretné, hogy a dolgozó hivek építő munkája helyett az öldöklésre induló fegyvereket áldja meg.

KOVÁCSNÉ: Hogyan? Hiszen a templomban a békéről és a szeretetről beszél...

MOLNÁRNÉ: Arról beszél, de a tettei mások. Beszédében ott bujkál az, hogy nem helyesli a kizsákmányolás megszüntetését. Ő nem minket, magát és engem véd, hanem azokat, akik a mi életünknek az ellenségei. Azt szeretné, hogy újra egyesek kezében legyen a vagyon és mi pedig csak dolgozunk azért, hogy ők jól éljenek.

KOVÁCSNÉ: Nem tudom. Én is hallgattam az ő beszédeit és nekem tetszettek. Nem értettem akkor meg jól?

MOLNÁRNÉ: Éppen ezért veszedelmes. Mert az új háború magvat úgy veti el a lelkekben, hogy észre sem veszik az emberek és már beunniuk van. Miért beszél Márton Áron a félelemmel telt éjszakákról? Maga fél, Kovácsné?

KOVÁCSNÉ: Én? Hát aztán miért félnék?

MOLNÁRNÉ: Igen. Magának, aki egész nap dolgozik és a munkájából él, nincs is oka félni. De azoknak, akik új háborút akarnak és akik nem férnek a bőrükben, azoknak félni kell. A volt gyárosoknak, akik ma is azon mesterkednek, hogy újra a mi bőrünkön és a mi rovásunkra gazdagodjanak. De Márton Áron azt akarja, hogy azok ne féljenek és féljünk mi.

KOVÁCSNÉ: Hát nézze Molnáré, most látom, hogy utána gondolkodok azoknak, amiket ott a templomban hallottam, hogy van igazság abban, amit maga mond.

MOLNÁRNÉ: Na látja. Hát ha mi azt akarjuk, hogy ne kelljen attól félnünk, hogy újra elcipeljék férjünket, gyermekeinket a vágóhídra, akkor nem kell támadnunk és lepleznünk azt, aki, ha mindjárt püspök is, a kiszíjoló, a háborus uszító szövívője.

KOVÁCSNÉ: Igaza van. En is azt mondom. Nekünk asszonyoknak foggal és körömmel a békét kell védenünk. És ezután majd én is jobban megfigyelem, hogy mit mond az a Márton Áron. És én is megmondom másoknak azt, amit most maga nekem olyan jól elmondott, hogy minél többen legyünk, akik a békét védjük és leplezzük annak ellenségeit.

Kirják Máriát a szovjet munkásnők példája lelkesíti

1939 júliusában immár talán huszadszor állt a brassói IAR üzem kapui előtt. Bebecsátásra várt. Munkát keresett. A kapus már unta elküldeni, Bevitte az épületbe. Sok szobán haladt keresztül, míg egy karosszékre terpeszkedő férfi elé került.

Tőviről hegyire kitérdezte, míg végre hajlandó volt az anyagok tárbá szolgálatnak felvenni.

Kirják Mária eladta munkaerőjét. A napok nehezen teltek. Már a rendeléseket osztályozta és 16—18 órát dolgozott naponta.

Esténként holtfáradtan dőlt ágyába. Eszébe jutottak első férje szavai:

— Nehéz az élet Mária. Nézd, az egész világon egy maréknyi a gazdag, míg a többi ember szegény és nyomorult, mint mi... Eltipornak, dolgoztatnak, kizsákmányolnak bennünket s ők az élet minden örömeit élvezik. De tud meg... A gazdagok rabjai fogcsikorgatva edzik izmaikat és várnak a pillanatra... és ez a pillanat, a munkások nagy napja el fog jönni, Mária, s akkor lesz számunkra az urakkal. A munkások harcolnak és győzni fognak.

És Mária szíve lassan határtalan gyűlölettel tért meg az elnyomók iránt és most már tudta, hogy neki is ott a helye az elnyomottak között, akik a szabad életért harcolnak.

S az idő telt. Takarító lett az egyik mérnök irodájában. De ő a gépekhez vágyódott. Ezt az egyik mester megtudta. Néhány nap múlva a gyár vezetősége áthelyezte a műhelybe. Miért ne? Ugyanúgy dolgozik, mint a férfiak, de kevesebbet fizetnek neki.

Igy került Mária a furógéphez. A kilyukasztott darabok száma kevesebb volt, egyre nőtt és kezdtek jó munkásnőnek tekinteni.

Megkezdődött a Szovjetunió elleni rablóhadjárata. Mária a fegyverosz-

tályon dolgozott. Rádöbent, hogy minden egyes darab, amit ő készít, embert öl, embereket...

A darabok mind lassabban kerültek ki kezéből és minden egyes darab elkészítése mintha égette volna tenyerét...

Egy szép napon Mária nem ment többé a gyárba.

1948 júliusában a szakszervezet visszahelyezte Máriát jogaiba és betegszabadságra küldték. Felgyógyultan, határtalan munkavágygal, visszament régi munkahelyére, a „Traktor” gyárba. A motorosztályon helyezték el, a furógép mellé. A motor fecskendőjének egyik kisebb, de nagyfotosszerű alkatrészén dolgozott.

Eleinte nem tudta teljesíteni a normát. Hatvan helyett legfeljebb negyvenet készített el. És sok furót is tört. A darabok száma 60-ra, majd 70-re nőtt és mind kevesebb furó vált hasznalatná. Mária még több kedvvel és szorgalommal dolgozott.

Közeledett november 7, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának ünnepe. Mária munkaversenyt kezdeményezett. Fokozott gond a gépekre, a munka alapos megszervezése, a munkafegyelmegerősítése jellemezte Kirják Máriát munkáját.

Már 100, 150, 170, sőt 190 darabát furt naponta, holott az elején még a 60-as normát is érte el.

Munkástársai csodálattal nézték. De aztán őket is beavatta sikerrel tükreibe. És azok munkateljesítménye is ugrásszerűen növekedett.

Ma Kirják Mária kitüntetett elismert munkásnő. Az Állam Terv és az a tudat, hogy értékelik munkáját, arra

ösztönözte, hogy még több szorgalommal és szeretettel dolgozzon tovább.

— A szovjet munkásnők példája, az öt éves terv túlszámolásáért folytatott harcuk vezérelnék engem is, hogy teljesítem és túlteljesítem Állami Tervünket! — mondja Mária.

Magyarókerekén jól dolgozik a RDNSz

A RDNSz kolozsmegyei szervezetének legutóbb rendezett irányító iskolájában tanult két héti Péter Irén magyarókerekeli fiatal földművesasszony. Egyike volt a legjobb hallgatónak. Nem is csoda, mert régi szervezeti múltja van. Tagja a Román Munkáspártnak, benne van a MNSZ vezetőségi tagjai sorában s amellet a falu RDNSz szervezetének egyik aktivistája. Öntudatos feleleteiből a vizsgán is megmutatkozott harcos egyénisége, ritka értelme.

— Hogyan dolgozik a magyarókerekeli RDNSz? — kérdezzük Irént.

— Kilencven tagunk közül — mondja — rendszeresen megtartott gyűléseinkre 60—70 asszony jár el. Tehát az érdeklődés komoly. S a jelen nem lévők sem érdektelenek a kérdések iránt, hanem mindig igazoltan maradnak távol a gyűlésekről.

— Mit végzett a RDNSz a községben? — kérdezzük.

— A Munkáspárt segítségével megteremtett intézményeknek hathatós segítséget adnak. A RDNSz-nek szülőotthona van, teljesítő központja és a RDNSz-asszonyok rendszeresen osztanak a község gyermekeinek különböző tápszerrel és vitaminokkal is. A falunak saját orvosa nincs, azonban a körorvos Bánffyhyunacról kététhetenként eljön és rendel s ilyenkor éppen a RDNSz-tagok mozgósító munkájával következtében valamennyi

édesanya elhozza gyermekét megvizsgáltatni, beoltatni vagy betegség esetén gyógyítani.

Elmondja a mosolygószemű Péter Irén azt is, hogy ma már a magyarókerekeli asszonyok tisztában vannak azzal, hogy a betegségeket megelőzni kell, mert az sokkal könnyebb, mint gyógyítani. A tavaszi babonaellenes RDNSz-akció sikerrel járt. Lassanként leszoknak a babonás kezelési módokról, mert mindannyian tudják, hogy a betegségek ellen csak tudománnyal lehet védekezni.

A falu RDNSz szervezetének munkája politikai nevelés terén is eredményes.

— Olvasókörünk jól működnek — mondja Péter Irén — ami nagyon fontos, hiszen ezeken az olvasókörökön a napilapokon kívül folyóiratokat és brosurákat is feldolgozunk. A legelmaradottabb, legszegényebb természetű falusi asszony is eljön ezekbe a körökbe s öröm látni, mint fejlődnek szellemileg, mint szélesedik a látókörük. Nincs nagyobb öröm a tanulásnál. — En magam alig várom, hogy az irányítóiskolában tanultakat továbbadhassam nekik. S még ennél sokkal többet akarok, magam is tanulni, hogy dolgozhassak a faluért, a közösségért, amelynek asszonyai egyre öntudatosabbak, egyre harcosabbak és bátrabbak lesznek. Így leplezzük az osztlágyellenséget és megerősítik sorainkat — fejezi be Péter Irén.

Ingyenes oktatást, ellátást és ruházatot biztosít

az állam a radnóti kertészeti szakiskola növendékeinek

Az oktatási törvény reformjával a földművelésügyi minisztérium a radnóti volt gazdasági iskolát kertészeti szakiskolává szervezte át. Az átszervezés célja az, hogy a munkások és dolgozó földművesek gyermekei kellő ideológiai és szakmai képzést nyerjenek. A növendékek a kertészeti szakmán kívül politikai és művelődési kiképzést is nyernek és szakmai oktatást a mezőgazdaság más ágaiban, amit a korszerűen felszerelt nagyterjedésű tangazdaság biztosít.

FELVÉTELI FELTÉTELEK

Az iskolába 14 és 16 év közötti ifjakat vesznek fel, akik elvégezték az általános iskola 7 osztályát, vagy azokat, akik négy elemi végezték, de nem lépik túl a felső korhatárt. Az ifjak orvosi felülvizsgálaton kell résztvegyenek. A vizsgákat — írásbeliek és szóbeliek — június 24 és 30 között tartják az alábbi tantárgyakból: írásbeli vizsga román nyelvből, magyar nyelvből és számtanból, szóbeli vizsga az írásbeliek tantárgyain kívül Románia történelme és a román Népköztársaság alkotmánya. A vizsgák anyagát az általános iskola hét osztályának anyaga képezi. A vizsgákon az ifjak legalább 6-os osztályzatot kell nyerjenek.

A BEIRATKOZÁSHOZ

a felbélyegzett kérvényen kívül születési bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, állampolgársági bizonyítvány, szülői beleegyezés, valamint az ideiglenes bizottság által kibocsátott a jelentkező társadalmi eredetére vonatkozó igazolvány szükséges.

A szakiskola oktatási ideje 3 év. A tanulók ez idő alatt ingyen ellátást, ruházatot, lábbelit, iskolai felszerelést és pénzjuttatást kapnak, melyekről az állam gondoskodik.

Az ifjak a három év sikeres elvégzése után állami gazdaságoknál, gazdasági iskoláknál és szövetkezeteknél helyezkedhetnek el, vagy beiratkozhatnak a műszaki iskola III. osztályába, ahol 2 év után érettségi diplomát nyernek.

Bővebb felvilágosítást a radnóti kertészeti szakiskola igazgatósága ad, címe: Directiunea scoalei Profesionale de Horticultura, Iernut.

A traktoristák nem csak a talajt művelték jól meg,

de felvilágosító munkájuk nyomán az osztályharc is eleződik a székelyhidi járásban

SZÉKELYHID (Levelezőnkől) — Tavasszal voltak még, akik nem hittek a gépben. Nem akarták elhagyni ősi művelési módjukat, úgy gondolták, hogy ha a faeke jó volt nagyapjuknak, jó nekik is. Ez a hiedelem csak most foszlott széjjel, ahogy kifejlődtek a vetések. Az is, amit állatokkal szántottak be, az is, amit géppel. S nagy a különbség a kettő között. Tisztább és szebb a géppel művelt terület. Látják ezt a dolgozó földművesek, s a jövőben már mind géppel akarják dolgoztatni földjeiket. Így fokozatosan fejlődik a székelyhidi járás mezőgazdasága.

De más előnye is van a traktorálomlásnak. A traktoristák politikai felvilágosító munkát végeznek a dolgozó földművesek körében. Ennek nyomán pedig egyre élesebb az osztályharc. Ezt a harcot a mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezetébe tömörült szegényparasztok viszik a Román Munkáspárt szervezeteinek támogatásával. A kulákok szabotálni próbálnak, a szakszervezet könyörtelenül lecsap rájuk.

Tóth Sándorné hegyközszenmiklósi kuláknál Gödér József bérmunkás már öt éve tengeti életét. Amikor a kulákasszonyhoz szegődött, abban állapodtak meg, hogy munkabér

fejében Gödér három hold földet kap felesbe. Tóthné megdolgoztatta Gödével a három hold földet és meg a többi is, de a három hold után járó féltermést nem adta ki. Most a szakszervezet vette kezébe az ügyet. Döntés is van már: Tóthné nyolc napon belül 112.882 lej kell fizessen Gödér Józsefnek.

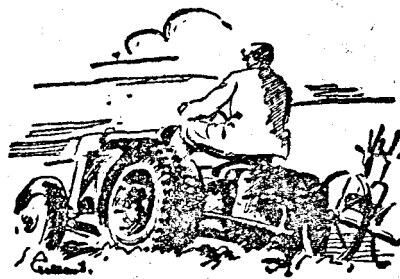
Nem ez az egyedüli eset a járásban. Érkeserü községben Nagy Károly 83 holdas kulák Medve Károly nevű szegényparaszt komáját dolgoztatta esztendőnkön át. Bért nem adott neki, úgy képzelte: ha komája, dolgozzon neki ingyen. Medve Károly azonban más nézeten volt, osztályharcos nézeten. Kulák sógorát feljelentette a szakszervezetnél, ahol 16 ezer 330 lej elmaradt bér azonnali kifizetésére kötelezték a kizsákmányoló nagygazdát.

Köbölkuton özvegy Bodon Ferencné 50 hektáros kulákasszony zsákmányolta ki három éven át Antal István ninesstelen földművest. Még dícsereket is azzal az asszony, hogy Antallal érdemes dolgoztatni, mert kevés bérért is elvégzi a munkát. Antal István elvégezte addig, amíg nem világosították fel, amíg nem fejlődött ki öntudata. De ahogy megalkult a földműves szakszervezet és a traktoristák felvilágosító munkája nyomán ő sem tűri már a kizsák-

mányolást. Bepanaszolta Bodon Ferencné a szakszervezetnél. Ott jogszerűen találtak panaszát, kiszámították azt a bért, amivel a három év alatt a kulákasszony becsapta, megkárosította. Hiába mesterkedett a kulákasszony, most 98.140 lej kell kifizessen munkásának.

Fejlődik a vetés, fejlődik az osztályharcos szellem a székelyhidi járásban. A traktoristák nemcsak a talajt készítik elő a jó vetéshez, de segítik a szegényparasztokat, hogy lerázzák magukról a falusi kizsákmányoló igáját, hogy a Román Munkáspárt támogatásával és irányításával megvívják győzelmes osztályharcukat.

TRÉFA MIKLÓS

Az erdész és szemefénye: AZ ERDŐ

Ruhája, bakancsa általam, illetőleg az állam adta. Haja koromfekete, arca erdei tisztaságtól napbarnított. Fialat, 21 éves erdőőr Gaja Vasile. Az ezek közül egy, akiket 1948 augusztus elsején neveztek ki a régi, megrögzött, minden hájjal megkent erdőőrök helyére. Hogyan él? Hogy melegegett meg az állásában? Hogy sikerült megőriznie a rábízott 1600 hektár erdőt? Hogyan végezte el a tavaszi erdőszitéseket? A lakossággal hogy békül össze? Mennyire szeretik? Mennyire nem? Megértették-e az erély szükségességét, a közevgyon megőrzésének fontosságát? Ezernyi kérdésünk van hozzá, ő tiszta mondatokban, érvet-érve öltve, vidáman és elégikusan visszaemlékezve, felel.

Titeket a Munkáspárt küld be az új erdő-őri és erdőkerülői állásokba. Erdély valamikor valóban az erdők pompás hazája volt. De ha nem ügyeltek, könnyen a kopasz hegyek hazájává változhatnak. Rajzokat mulik, hogy ez a szép országrész újra fenyők, tölgyek, bükkök és akácok birodalma legyen — mondotta beiktatásuk alkalmával az erdőgondnokságon a párttitkár.

Megilletődve hallgattuk. Éreztük a felelősséget. Vajjon elég erős leszek az állásomhoz? Hát az irívalókkal, aktákkal nem maradvok hátrálékban? Hi-

szem nekem csak négy elemim van. — Ne félj, a Párt azért jelölt ki erre a posztra, mert úgy látja, hogy jó vagy rá. — felelte a párttitkár, mikor kifejeztem előtte kételyeimet. Éber, ügyes és okos leszel és be fogsz válni.

Mindenki biztatott. De az öreg erdész gúnyosan az arcomba nevetett: itt mindig loptak és mindig legettettek. Ez itt évszázados dolog. És ha a fejed tetejére állsz, akkor is marad minden a régi. Vigyázz magadra nagyon! Az erdei fejsze éles és a golyó könnyen a füled mellett füttyülhet el! Te most felelősséggel tartozol az erdőért és ha mégis lopnak, a saját zsebedből fizetheted meg.

Az ujonnan kinevezett erdőőrök közül sokan ijedtükben lemondtak állásukról. Én nem. A régi erdővel, az erdőmérnökkel és a főpáncsokkal napokon keresztül jártuk a rengeteget, megmutatták a gondjait, aztán bementünk a rengeteg belsejébe. Jegyzőkönyvet vettünk fel a kivagyó és hiányzó fákról. Négy nap múlva készen volt az átadási irat. Előzőm még egyszer rámosolygott és ott hagyott a magányban. Napokig idegesen bolyongtam az erdőben. A felelősség súlyát éreztem. Lassan lassan rájöttem az őrzés nyitására is. Bármilyen

sok a kanyargó az erdőben, de van mégis egy út, ahol minden székérnek el kell mennie. Ezt kikerülni a mi meredek vidékünkön nem lehet. Az út a meredek hegy tetején húzódik és legálább egy kilométer hosszúságban látható. Ide kellett behúzódnom, ezt kellett őriznem. Összel már a legeltetőket, sem az erdősítendő, sem az erdősített területre nem engedtem be.

Hát hova menjünk? Ez mindig legelő volt! — Kiáltották rám a juhok, tehén gazdák. — Ez még husz évvel ezelőtt erdő volt és újra erdő lesz megint — kiáltottam rájuk vissza. Rám támadtak: Rossz vagy, rosszabb, mint a régiek voltak.

Mért volnék rossz? Azért, mert megvédem az erdőt, gyermekeinknek és unokáinknak? Én esküt tettem erre!

Velem nem lehetett kukoricázni. Az erdőtolvajokkal is így jártam el. Senkivel nem veszekedtem, de senkinek nem bocsátottam meg. Aki lopott, annak tétől jegyzőkönyvet vettem fel. Megvédtem az erdőt. De az erdősítés tekintetében is teljesíttem a kötelességem. Az idén tavasszal 170 ezer bükk és tölgy palántát ültettem el a csoportom segítségével. Tízennyolc hektáron már van új erdő, ami kivétel nélkül mind megfogant, hálá a jó, termékeny, gazdag időnek. Ezenkívül az idén fajsikolt is csináltam, úgy, hogy

már a fácskákért nem kell a messzeségbe gyalogolni.

Arnyas a gyalui Barcsay-kastély parkja. A tölgyek, bükkök, fenyők között, harangvirágos rétek közelében, kanyargós ösvényeken, napbarnított fiatal és idős emberek olvassák jegyzeteiket. Az új erdő-őrök és erdészek iskolája ez. Erdély különböző rengetegeiből érkeztek ide. Harminc napig maradtak itt, aztán vissza mennek ismét az erdők, vízmosások és tisztások közelébe, hogy tovább őrizzék az ország értékes faállományát, vad-jait és halait. Egy hónap múlva — forgó rendszer alapján — más 30 ember jön az iskolába. A tanfolyam összesen hat hónapig tart. Erdőkultúrát, ideológiát, történelmet, fegyverforgatást és erdőrendszert tanulnak benne. A tanfolyam elvégzése után oklevelet kapnak és véglegesen beiktatják őket.

Gaja Vasile erdőőr bizonyára sikerrel végzi el az iskolát. Az sem lehetetlen, hogy ott elért eredményei fejében mindjárt erdőőrrel erdészé léptetik elő. Jól kiismertti magát az állam és a rengeteg dolgában. Fialat, sovány arcában erély lobog. Olyan tűz ez, amelyet már a népi demokrácia eleven ereje ébresztett fel, amelynek ez az erdészeti iskolája egyik fontos fújtatója.

SZILÁGYI ANDRÁS

Mezőgazdasági tanácsadó

Gondoskodjunk idejében kaptárakról

A napokban két hosszantartó eső között kiderült és számos méhesaládnál nagy sürgős-forgás indult meg. A kas vagy kaptár kijárnyalásánál nagy szakálban tetlenkedő méhek pillanatok alatt megpendültek. Bevonultak az otthonukba és kis idő múlva újból megjelentek, de most már seregestül. Mint a nyíl utrakeltek s mind többen és többen kovályogtak a levegőben.

Vajjon mi történt ennél a méhesaládnál? Mi készítette a méheket hogy ilyen nagy tömegben hagyják el a lakásukat?

Az első kérdésre mindenki könnyen megadja a feleletet: a méhek „rajoztak”, vagy ahogy a Székelyföldön mondani szokták, „eresztettek”.

A második kérdésre azonban sokkal nehezebb felelni, mert a rajzás valódi okát sokáig nem tudták megfejteni. Tücsköt-bogarat felhozta. A legtöbb ideig a következő tévhit maradt a felszínen: az öreg méhanya, vagy ahogy akkor neveztek a királynő pártot it a családban. „Meggyszervezi” a munkáméheknek egy részét és saját elhatározásából új otthon alapít.

A méhek életének szorgos kutatásából ma már tudjuk, hogy ez tisztán babonás feltevés volt. A méhesalád életét nem az anya vagy ahogy hívják a királynő „kormányozza”, hanem a munkás méhek egymásrataltsági közös összetartása. A rajzás egy természetes élettani folyamat következménye. A szovjet kutatók megállapították, hogy e folyamatot a fiatal méhek túltápláltsága idézi elő.

A fiatal méhek ugyanis, miután kibújnak a sejtéből, még 20 napig nem repülnek a mezőre gyűjteni, hanem a családban maradnak. Belső munkával foglalkoznak. A fiasítást etetik, viaszot termelnek és építenek, érlelik a mézet, takarítanak, stb. A májusban, júniusban meginduló nagy hordás idején azonban, a méhanya mind többet és többet petézik, s így rengeteg fiatal munkás méh áll belső szolgálatba. A belső munkát teljesítő méhek száma végül annyira felszaporodik, hogy „munkanélkülivé” válnak. Nincs annyi fiasítás, amennyit etetni tudnának s így a garatmirigyükben termelt táptej felgyülemlik.

A méhek rendszerint az új anya kikélese előtt rajzanak ki. Fogyó kurára fogják az öreg anyát, hogy könnyebben repüljön és elindulnak új otthon alapítani. A rajjal főleg fiatal méhek vonulnak ki és ezért gyorsan „berendezik” az új lakásukat. A raj tünteményes gyorsan épít.

Ez a valódi magyarázata a rajzásnak és mindenkiünknek ehhez kell tartani magunkat.

A megtelepedett rajt méhfüvel (Melissa officinalis-al) bedörzsölt kasba fogjuk be. A kas a raj lelőhelyéhez közel, árnyékban feltámasztjuk s megvárjuk, míg az összes méhek berepülnek. Ezután kaptárba öntjük a rajt.

Számtalan kaptárfeleség ismeretes, de ujabban mind többen és többen csak háromféle típusat használnak: a 42x30 cm. keretes külméretű erdélyi nagy rakodó kaptárt, a 43x29.7 cm. keretkülméretű „Standard” kaptárt és a fekvőkaptárak közül a 42x36 cm. keretkülméretű nagy Boezouadi kaptárt.

A raj betelepítésénél az a legfontosabb, hogy szakítsunk a régi olavult módszerrel és ne kasba telepítsünk, hanem kaptárba. Egyedül a kaptáros méhészkedés biztosítja a méhek fejlődésének kedvező irányítását és csak ezután fokozhatjuk a termelésünket. Állami Tervünk is a kaptáros méhészkedést irányozza elő a a Terv teljesítése, sőt túlhaladása mindnyájunk kötelessége.

Dr. SZÖVERDI FERENC

A mezőgazdaság szocialista átváltoztatásában segít

„Falvak Népe”

Időjárás:

A hűvös tengeri légtömegek beáramlása a szárazföldre még tovább tart, de az egyes hullámok egyre lassabb ütemben követik egymást, mert az angliai légnyomásmaximum fokozatosan Középeurópára terjeszkedik ki és így az átmeneti javulások ideje alatt a levegő az erős nap-sütés hatására felmelegszik.

Erdélyben vasárnap a délnyugat felől beáramló melegebb levegő felsiklása kiterjedt esőzést okozott. Estére nyugatról megindult a felhőzet felszakadozása, Kolozsváron délből 15 fok, este 9-kor 11 fok volt, a légnyomás 764 mm., alig változik.

Várható időjárás kedd délig: Mérsékelt, időnként élénkebb északkeleti szél, változó felhőzet, csendes, tartós eső nem lesz, de több felé, főleg déltől záporos, zivatar. A hőmérséklet néhány fokkal emelkedik. Távolabbi kilátások: tartós javulás még mindíg nem valószínű, újabb felhőzatonulások, esők, a hét végére azonban a felmelegedés megindul.

ELSŐ FELOLVASÓ ÜLÉSÉT tartotta a Bolyai Tudományegyetem épületében Balogh Edgár rektor elnökletével a RNK kolozsvári Történelmi és Filozófiai Intézetének Magyar osztálya. Az ülésen Pataki József, az osztály titkára bemutatta Műtör és Liholat szovjet történelmesnek „Magasabb eszmei és tudományos színvonalú” című tanulmánygyűjteményét. Majd Cselényi Béla egyetemi tanár Kosmészki moszkvai egyetemi tanár „Az I. II. éves történelemes hallgatók szeméremi gyakorlatának módszere” című tanulmányt ismertette. A felolvasó üléseket kéthetenként tartják, meghívottak jelenlétében.

RÁDIÓVEVŐKÉSZÜLÉKEK, AZBESZT és nagymennyiségű koksz érkezett a Szovjetunióból a gazdasági szerződés értelmében. A napokban újabb nagyobb szállítmány érkezését várják, amelyből iparunkat a szükséges nyersanyagokkal látják el.

Lapfőnököse:
„Petőfi” Lap- és Könyvkiadó R. T.
Szerkesztőség:
Szabadság-tér 23
Telefon: 15-35
Kiadóhivatal:
Szabadság-tér 31
Telefon: 19-11

HÍREK

VILÁGOSSÁG

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt
Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

Szolgálatos

gyógyszertárak

JUNIUS 27-ÉN, HÉTFŐN:
Az 1. számú állami gyógyszertár (volt dr. Goina) Szabadság-tér 34., a 3. számú állami gyógyszertár (volt Hygea) Mihai Viteazul-tér 32., a 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur) Babes-utca 18., a 8. számú állami gyógyszertár (volt Vitoria) Horea-utca 47. és a 12. számú állami gyógyszertár (volt Kigyó) Budai Antal-utca 55. szám alatt.

Olajfoltos ruháju ifjak gyülekeznek: alapszervezeti gyűlésre várják az IMSZ megyei kiküldöttjét és a vasuti főműhelyek kerületi titkárát. A vasuti főműhelyek vargon-osztályán dolgozó ifjúnok brigád tagjai valamennyien.

Az érkezőket tanácstalan arcok fogadják.

Pillanatnyilag nincs megfélelű íres terem.

— Halasszuk el a gyűlést...

A kerületi titkár határoz: a gyűlést megtartják.

— De hol?

Körülmények. A sineken üres vasuti kocsi állanak. A nyitott ajtókon belátni a kocsi belsejébe.

— A helyek megvan, a gyűlést.

Elhelyezkednek a padokon.

Mozgó „gyülesterem”

Válaszfal nincs sehoh. Elférnek valamennyien. Megkezdik a gyűlést...

Elhatározzák, hogy felhívják az V. kocsiosztály dolgozóit egy munkabrigád szervezésére. Brigádban szervezettebben dolgozhatnak. Ők, az ifjúnok, sok teljesen kiküszöbölték például a holtidőt. Munkatervükben tízenegyet kocsis szerepel hetenként. A munka alapos megszervezése után már tizenhat-tizenegyet kocsis szerepelhet hetenként. Kövesse a jó példát az V. kocsiosztály is...

Nagyot zökken a „gyülesterem”. Néhányan felugranak s kinyúznak. Mozdony állott a kocsin.

— Tolatnak... Folytassuk... — ülnek vissza helyükre

A „gyülesterem” közben hol megy, hol megáll. Az ifjak nem zavartatják magukat. Nyugodtan tárgyalják a gyűlést. Hogy a munka jobb megszervezéséért még mit tehetnének. Elhatározzák, hogy tanulmányos politikai nevelő tanfolyamot szerveznek a brigád részére.

Nemsokára befejezik a gyűlést. A mozdony és nyomában az összetolt kocsisor újra a műhely előtt áll.

— Megérkezünk... — ki-szállva, — szólnak meg valaki.

Nézzék, ugyanak le a lépcsőkön. Ehhez hasonló „gyülesteremben” még nem voltak. De nem is ez a fontos. Fő az, hogy a gyűlést megtartották.

MOLNÁR ISTVÁN levelező.

ELINDULTAK MILÁNÓBA az Országos Szakszervezeti Tanács kiküldöttjei, akik résztvesznek a Szakszervezeti Világszövetség június 28-án megnyíló második kongresszusán. A kiküldötteket a bauesai repülőtéren Ljuba Chisenevschi, az OSZT alelnöke és számos szakszervezeti aktivista bucsuztatta. A kiküldött vezetője, Gheorghe Apostol, az OSZT elnöke, a sajtónak nyilatkozott a Szakszervezeti Világszövetség második kongresszusának jelentőségéről.

A Világosság kiadóhivatal felkéri az előfizető testvéreket, hogy a kiadóhivatal által megküldött csekkklapon rendezzék a hátralékos, valamint a júniusi előfizetési díjaikat.

SZOVJET EJTŐERNYŐSÖK az éjjeli csoport-kiugrásban 10.200 méterre javították meg az általuk tartott eddigi világszűcsöt. A kiváló szovjet ejtőernyősök 1948 októberében az éjjeli csoport kiugrását 6500 méter magasságból végezték és ezzel világszűcsöt állítottak fel. Ezt a világszűcsöt június 23-án éjjel nagy-szerű teljesítményükkel megdöntötték.

AZOKAT A LAKBERLETI SZERZŐDÉSEKET, amelyek 1949. április 23-án lejártak és a miniszteri rendelet értelmében június 15-ig láttamozásra a pénzügyi körzeteknél be kellett mutatni, a határidő eltelte után is láttamozathatók még, de 10 százalék pénzbüntetéssel számíthatnak fel a kirótt összeg után.

JÓLSIKERÜLT MŰSOROS ESTET rendezett a MNSZ Ferencbánya-telepi szervezete és a helybeli RDNSZ. A tiszta bevétel a görög gyermekek felszerelésére fordították. Legutóbb is 10.000 lejt juttattak el a görög gyermekeknek — amint Fodor János levelező írja.

A CSEKKPÉNZTÁRHOZ BEÉRKEZETT JELENTÉSEK szerint június 14—24 közötti időben az ország üzemeiben összesen 1 millió 500.000 takarékgazolványt állítottak ki. A legnagyobb értékűvel a vasutasok fogadták a téli tüzfabszerzés biztosítására szükséges takarékgazolványokat.

FELEMELTÉK AZ ÉLELMISZERFEJADAGOT Berlin szovjet övezetében. Az élelmiszeradagok felemeléséről szóló rendelet elsősorban a lakosságnak zsiradékmal és tejjel való ellátását javította meg lényegesen.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Ördög szikla. Előadások kezdete: Fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Szombaton és vasárnap: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: Ördög szikla. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.
POPULAR: Nyári szünet.
VÖRÖS CSILLAG: A győzedelmes visszatérés. Előadások: 4, 6 és 8 órakor. Belépődíj 22 lej.
UJ IDŐK: Szovjet híradó 12. sz. — Zöld partok. Technicolor. — A halhatatlan város meséje. Technicolor, — 2 felvonás. — A szovjet sport ünnepe. Technicolor, 4 felvonás.
MUNKÁS: Külvadász gyermek. A legbájosabb szovjet film. Magyar feliratok. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
URANIA: Nyári szünet.

ADÁS-VÉTEL
MÉHKAPTÁROK, méhviasz, eladó. Mely gyermekokcsit veszek. Páris 54 4120
SÖTÉTKÉK női kosztümkabát, menyasszonyi ruha sűrűen eladó. A menyasszonyi ruha kölcsön is. Galamb-utca 25. Muntzáné. Gr. 150
ELADÓ fehér festett ágy, éjjeli szekrény, olcsón. December 30-utca 17., I. emelet, Boross. Gr. 151
ELADÓ szép, modern, kombinált szobaberendezés. Csép Balázs, Páris (Pap)-utca 13. 4090

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

STINGL rövid zongora olcsón eladó. Sindicatelor 5. Emelet. Munkás-mozi mellett. 4169
ÜZLETBERENDEZÉS, deszkák eladók. Molotov-utca 38. II. emelet, 2. ajtó, jobbra. 4170
ELADÓ vadonatúj állapotban levő „DAC” gyártmányú, modern gyermek-sportkocsi, Megtekinthető Bugner István-nál, Balassa-utca 18. 4171
VALÓDI szarvasbörkabát, alig használt, középtermetre eladó. Egyetem-utca 3. III. emelet, 27. apart. 4173
SÜRÖGÖSEN eladó egy Junkers-áparát, gázfűtéses víz- és fűrdőmelegítésre alkalmas. Pavlof-utca 7. 4174

ORION-RÁDIO 3+1 lámpás eladó. Deportáltak-utja 127. Tkv.
PIANINO, Hoffmann-márkájú, jó állapotban eladó. Brassai-utca 29. Tkv.

INGATLAN-LAKÁS
VENNÉK központban vagy központhoz közel egyszoba, konyhás házat. Lehet öröklakás is. Érdeklődni délutáni órákban kiadóban lévő címen. 4136
CSALÁDI ház eladó. Azonnal be-költözhető. Cim a kiadóban, 4167

AZONNAL beköltözhető családi ház eladó. Táncsics Mihály (volt Géza fejedelem)-utca 30. 4168

ALLAST KAPHAT
MEGBIZHATÓ bejárónót keresek azonnalra. Jelentkezni Bethlen-utca 30 szám, 12—4 óra között. 4172

KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI ruhák, fátylek, koszoruk, kikölcsonzése. „Dália”, Horea-ut 35. Tkv.

Poloskairtás?
Egyedüli KOMOLY megoldás: PARAGÁZ!!!
Petéstől irunk, teljes arallalval „Tisztaság” Vállalat,
Központ. Főv. 1. hely: „Corvin” könyvüzlet, Jó a uca 3

MENYASSZONYI koszoruk, fátylek, ruhák kikölcsonzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

FELKÉRJÜK azokat az olvasóinkat, akik a laparusoktól heti fizetésre vásárolják újságunkat, hogy esedékes díjaikat a laparusoknak mielőbb, de legkisebb szombat-vasárnapig kifizetni sziveskedjenek.
A „VILÁGOSSÁG” kiadóhivatala.

RPR
Judecătoria Populară mixtă Simleul-Silvaniei jud. Sălaj. Dosar Nr. 1559—1949.

CITATIE
Nr. 1559 din 21 Iunie 1949.

Doamna Cuzmák Magdalena născută Abrakovits, cu ultimul domiciliu in Simleul-Silvaniei, judetul Sălaj, actualmente domiciliată in Bad Buchtel bei Kisingen, Bayern (Germania, zona de ocupatie Americană) este citată la acesată instantă, Str. Karl Marx Nr. 7 pentru ziua de 7 Iulie 1949, orele 8 dimineata in calitate de parată, in procesul de divorț, intentat de reclamantul Cuzmák Leopold, farmacist in Simleul-Silvaniei.
In caz de neprezentare judecătoria se va face in lipsă.
L. S.
Jude-Consilier, Gheorghe Gh. Cihodariu Grefier, ss. Vasile Ardeleanu

JUNIUS 29-ÉN ÉS 30-ÁN, szerdán és csütörtökön délután fél 6 és este fél 9 órakor az **ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN** a neveltetés nagy mesterei első ízben együtt: **BIRLIE és BELIGAN** „A család szőgyeno”, vígjáték 3 felvonásban. Irta: Mircea Stefanescu. A fővárosban 200-szor adták elő, táblás háttér előtt. 3 óras falrengető kacagás. Jegyek elővételben az AGITOT-nál, Szabadság-tér 6. Szindikátusoknak, diákoknak 50 százalék kedvezmény.

„UJ IDŐK”
MOZGO
Műsor: június 27 július 3-ig
U. R. S. S. híradó 12. sz.
Zöld patak Technicolor!
A halhatatlan város meséje Technicolor! 2 felvonás
A szovjet sport ünnepe Technicolor! 4 felvonás

Elveszett okmányok pierderi de acte
Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmiesítik:
Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mâinile oricui s'ar afla:
1. BÖJTE Ecaterina, Str. Do-nath Nr. 82, Buletinul de inscriero la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
2. DAVID Ioan, Ana. Dávid Ioan Vasile, Dávid Simion, domiciliati in comuna Soimeni, judetul Cluj, Cartela de alimente tip. C. Nr. 404.561, tip. D. J. Nr. 678.619.620, tip. D2 Nr. 682.757, 682.758, eliberate de Primaria comunei Soimeni, judetul Cluj.
3. TUDEREA Petru, Str. Mă-năstur Nr. 113, Buletinul de inscriero la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
4. KARACSONYI Mária, Str. Fluturilor Nr. 1, Buletinul de inscriero la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
5. NISTOR Nicolae, Str. Aurel Vlaicu Nr. 20, Dovada de minor Nr. 6563—1946, eliberată de Militia Cluj.
6. RUSU Vasile, Str. Bisericii Ortodoxe Nr. 11, Buletinul de inscriero la Bir. Pop. fără număr din anul 1945.
7. MARMORSTEIN Adalbert, Str. Bastionului Nr. 1, Buletinul de inscriero la Bir. Pop. fără număr din anul 1945.
* MIELŐTT elveztené okmányait, fotokopíratassa a „Fotofilm”-nél, Molotov-utca 6. 4149

Felépül az Új Kína

Mao Ce Tungnak, a Kínai Kommunista Párt elnökének június 15-i beszéde és a demokratikus Új Kína megteremtése érdekében életrehívott politikai tanácsadó szerv valóban új helyzetet teremtett a Távolkeleten. A politikai tanácsadó szerv felada-

ta lesz, hogy megalakítsa a kínai demokratikus erőkkel álló koalíciós kormányt és vezesse a harcot a fasiszta Kuomintang maradványok végleges kiirtására és folytassa Kína politikai, gazdasági és kulturális újjáépítését.

Amerika benyul a zsebébe

Az imperialista körökben a kínai néphadsereg sorozatos győzelmei érthetően pánikot okozott és a politikai tanácsadó bizottság megalakítása ezt a pánikot csak növeli. Az amerikai imperialisták egyszerre akartak a legyőzött Németország örökébe lépni Európában és a legyőzött Japán örökébe a Távolkeleten. S ugyanakkor minderről megkísérelték a többi imperialista hatalom hátterébe szorítani is. Az amerikai „világhódítóknak” minden biztonnyal „ütemtervük” volt és ebben Kína szerepelt az első helyen. A Wall Street urai azt gondolták, hogy a kínai népet elcsigázták a hosszú háború szenvedései és így könnyű zsákmányt re-

méltek a hatalmas országban. A gyors sikert ígérő gyarmati háború esábitásához hozzájárult még az is, hogy sűrűsöen ki akarták használni Anglia helyzetének meggyengülését. Ezért, amikor Csang-Kaj-Sek kijelentette, hogy „megfelelő amerikai támogatás esetében hónapok alatt végez a kommunistákkal”, az amerikaiak jó üzlet reményében zsebükből nyultak. Az eredmény közismert. A döntő jelentőségű katonai és politikai vereség mellett felmérhetetlen veszteség éri az amerikai monopolistákat a Kuomintang kormányának nyújtott „támogatás” és a többi gyarmatosító befektetés elvesztésével.

Megindul a milliárdok özöne

Most, amikor „üzleti könyvekben” a monopolisták „leírják” az elvesztett milliárdokat, még csak azzal som vizsgálgathatjuk magukat, hogy hirtelen ugrottak bele ebbe a rossz üzletbe. Már a háború alatti kölcsönberletti szerződés keretében ígért 1*milliárd 565 millió dollár értékű árut is úgy szállították le, hogy annak nagyobb részét már a japán özszeomlás után a néphadsereg elleni háború céljaira kapta meg Csang-Kaj-Sek. A háború után, amikor megkezdődött a Kuomin-

tangnak a néphadsereg elleni felfegyverkezése, az Egyesült Államok még nagylelkűbben bánt a pénzzel. A múlt év elejéig a Csang-Kaj-Seknek juttatott segítség meghaladta a négy és fél milliárd dollárt. Az amerikai politikára és az összeg nagyságára jellemző, hogy Anglia 20 év alatt kap - ha kap egyáltalán - négy milliárdnyi amerikai kölcsönt. Ezenkívül természetesen kisebb néhány száz millió dolláros segítséget kapott Csang-Kaj-Sek az amerikaiaktól és így illetékes

körök véleménye szerint az amerikai monopolisták közel 7 milliárdot fektetett be a Csang-Kaj-Sek-féle „vállalkozásba”.

Természetesen az angol nagytőke is igyekezett, bár kisebb mértékben segítyeket nyújtani Csang-Kaj-Seknek és a City urai mintegy 1500 millió dollárt fektettek be a kétéves üzletbe.

Összegezve az amerikai és angol nagytőkék kínai vállalkozását, megállapíthatjuk, hogy nemcsak milliárdokat, hanem a bányák, gyárak egész sora az olcsó munkaerő és ami pedig a legfontosabb, mérhetetlen befogadóképességű piac vezetett el számukra örökre Kínába.

KIKKEL ÉPITI FEL AZ ÚJ KINÁT MAO CE TUNG?

Mint hogy a kínai társadalom - ahogy Mao Ce Tung kifejti - gyarmati, félgymarmati és félféudális társadalom és mint hogy a kínai forradalom fő ellenségei a Kínán uralkodó külföldi imperialisták és a belső félféudális befolyás és mint hogy a kínai forradalom feladata a nemzeti és demokratikus forradalmak végrehajtása a két elnyomó megdöntésével vajjon a kínai forradalom különböző osztályai és rétegei közül mely osztályok és rétegek alkotják az imperializmus és feudalizmus megdöntésének erőit? Most ezek után nézzük meg, hogy milyen osztályok vannak a jelenlegi kínai társadalomban? Ott van a földbirtokos osztály és a burzsoázia, ez a két osztály a felső uralkodó osztály. Emellett ott van a proletáriátus, s ott vannak a parasztság és a kispolgárság különböző kategóriái.

Ezek után vessünk futó pillantást a kínai társadalom különböző osztályaira.

A földbirtokos osztály képviseli a megmaradt feudális elemeket, alkotja az imperialista uralom alatti kínai társadalom főtámaszát. Ez az osztály zsákmányolja ki a parasztságot és hát-

Az elnyomott osztályok

A kispolgárság különböző kategóriái az értelmiség, a városok szegényei, alkalmazottak, kézművesek, szabadfoglalkozásúak és kis üzletemberek a parasztsággal együtt éreztek az imperializmus, a megmaradt feudális elemek és a nagy burzsoázia elnyomását. Így a kispolgárság, amely a proletáriátus vezetésével remélhető felszabadulását a forradalom egyik erejévé vált.

A parasztság Kína lakosságának 80 százalékát alkotja. A zsirosparasztok száma a falusi lakosságnak mintegy 5 százaléka. A középparasztság a falusi lakosság mintegy 20 százaléka, őket is kiszákmányolják az imperialisták, a földesurak, a nagy burzsoázia és a kulákság. Nemcsak az imperialistaellenes forradalomban, és az agrárforradalomban vesznek részt egyöntetűen, hanem résztvesznek a szocialista forradalomban is. Ezért a középparasztság a proletáriátus megbízható szövetségese.

A szegényparasztság, a mezőgazdasági bérmunkások száma a parasztságnak mintegy 70 százaléka. Ők a kínai forradalom egyik erejét képezik és legmegbízhatóbb szövetségesei a proletáriátusnak. Belátták, hogy

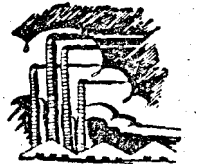
ráltatja a kínai társadalom fejlődését.

A burzsoázia két csoportra oszlik, a nagy burzsoáziára és a nemzeti burzsoáziára. A nagy burzsoázia hűségeen kiszolgálja a külföldi nagytőkéseket és a népiek esküdt ellensége. A nemzeti burzsoázia bizonyos időben és bizonyos körülmények között résztvevett az imperialistaellenes megmozdulásokon, amikor érdekei azt kívánták, hogy az imperialistákkal szemben lépjen fel, máskor pedig - legtöbbször - osztályhelyzeténél fogva, a forradalmi erőkkel szemben foglalt állást.

felszabadulásukat csakis a proletáriátus vezetésével tudják elérni.

A kínai proletáriátushoz körülbelül 3 millió ipari munkás, 12 millió kisipari munkás és a falusi proletáriátusnak elég nagy száma tartozik. A kínai proletáriátus a Kommunista Párt vezetésével teljes mértékben megérti azt a szerepet, ami a szocialista forradalomban rá hárul. Tudja, azt, hogy a kínai forradalom alapvető ereje és az ő részvétele és vezetése nélkül a kínai nép sohasem rászámíthatja le az imperialista, feudális és burzsoázia uralmat és nem teremtheti meg az igazi demokratikus Kínát.

Amint a fentiekből látjuk, a kínai forradalmi erők, élükön a Kínai Kommunista Párttal, a proletáriátus, a parasztság és az elnyomott kispolgárság különböző, eddig kiszákmányolt és elnyomott rétegeire támaszkodva folytatta hatalmas arányú felszabadító harcát és ezeknek a segítségével építi fel Mao Ce Tung a független, szabad, demokratikus és lakói számára jólétet biztosító Új Kínát.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR ADÁSAI JUNIUS 27-JULIUS 3-IG:

Hétfő. Reggel: Hírek, Sport hírek, belpolitikai szemle. Gyári riport: Batinás László utja az uradalmi rabságtól a munkaerőig. Este: Hírek, belpolitikai szemle. R riport a brassói Sovromtractor gyárból. Munkáslevelezők.

Kedd. Reggel 9: Irodalmi beszámoló. Épül a vajdahunyadi munkás város. Este 9 órakor: külpolitikai szemle.

Szerda. Reggel: Hírek, egészségügyi beszámoló. Maros megye, a népművészet kincsesháza. R riport. Este: Szovjet élet, szocialista valóság. Szovjet költők versei. Képek a szocializmus országából.

Csütörtök. Reggel: Hírek. Film-beszámoló. Anya- és csecsemővédelmi kiállítás a fővárosban. Este: Hírek, ifjúsági óra. A világ ifjúsága a békeért küzd. Hogyan dolgoznak a komszomolisták a pionirok között.

Péntek. Reggel: Hírek. Színházi beszámoló. Kőteles Pál írása. A nagyváradi Állami Magyar Színház idei évadjának mérlege. Este: Hírek. Szabadegyetem. Konsztantín Szimonov verse: „Sacco és Vanzetti”. Majtényi Erik fordításában. Rádióposta.

Szombat. Reggel: Hírek, szovjet kulturkrónika. Este: Gyermekóra. A bukaresti állami magyar tantervű elemi iskola évzáró ünnepségéről. Gyermekposta. Hírek.

Vasárnap. Délután 4.30 órakor: Hírek, Faluóra.

Hétfő, június 27

Bukarest.

Bukarest I. 13.00 Vizállásjelentés. 13.07 Lemezek. 13.15 Lemezek 13.25 Zenekar. 14.30 Hírek. 14.45 Beethoven lemez. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Könyvű szovjet zene. 15.30 Műsorajánlás. 18.00 A rádió problémái. 18.13 Chopin keringők. 18.30 Hírek oroszul. 19.00 Lemezek. 19.10 Kultur hírek. 19.25 Lemezek. 19.30 Orosz klasszikusok. 20.00 Hírek. 20.15 Színházi est Suhadovszki Vla-

A VILAGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

Kedd, június 28

Bukarest.

dimir „III-ik Hariton” című színműve. 21.20 A Szovjetunió órája. 21.50 Sport hírek. 22.00 Hírek. 22.15 Sport hírek. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Énekszámok. 22.50 Lemezek. 23.30 Hírek. 23.35 Lemezek. 23.55 Román népzene.

Bukarest II. 13.00 Lemezek. 13.30 Vegyes zene. 14.00 Énekszámok. 14.30 Hírek. 14.45 Operaáriák. 15.00 Műsorajánlás. 20.00 Népi zene. 20.20 Lemezek. 21.00 Klasszikus zene. 21.30 Operett lemezek. 22.00 Hírek. 22.15 Énekszámok. 22.35 Képzongorára hangverseny.

Budapest

Kossuth Rádió. 7.45 Rádió a futószalagon. 8.00 Magyar nóták. 11.30 Bach és Vivaldi művek, Hanglemezek. 11.45 A magyar népi anekdoták, 12.15 Örökszép melódiák. 13.30 Asztali muzsika. 14.15 Harmonikaegyüttes, 15.00 Női szemmel... 15.30 Jószomszédság muzsikája. 16.40 Marxista-Leninista negyedóra. 17.10 Szovjet napok - szovjet emberek. 17.20 Kamarazene, Hanglemezek. 18.15 Dalolj velünk! 18.30 Razzia. 19.00 Szív küldi szívnek szívesen. 19.30 Falurádió. 20.50 Magyar muzsika. 22.20 Könyvű dallamok. 23.00 A Rádiózenekar játszik. 0.30 Hírek eszperantó nyelven.

Petőfi Rádió. 7.20 Mit főzzünk? 7.30 Könyvű dallamok. Hanglemezek. 8.10 Heli zenés kalendárium. 9.00 Zenekari művek. 10.15 Délelőtti hangverseny. 14.30 Elő antológia. 15.00 Fellner Ferenc énekel. 15.30 Strausz György zongorázik. 16.00 Rádiót a dolgozóknak! 16.15 Szonok. 16.45 Kíváncsi mikrofon. 17.00 Táncczene. 18.00 A Rádió esti iskolája. 18.30 Magyar nóták. 19.00 Professzor ur téved! 19.20 Kalandozások a zenetörténetben. 21.05 Szív küldi szívnek szívesen. 21.25 Mi történt a világgazdaságban? 21.40 Mi újság a sportvilágban? 22.05 Magyar nóták.

Kedd, június 28

Bukarest.

Bukarest I. 12.30 Hírek. 12.40 Szonáták. 13.00 Időjelzés. 13.07 Könyvű zene. 13.15 Szláv táncok. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Énekszámok. 14.00 Tudományos híradó. 14.30 Hírek. 14.45 Csajkovszkij lemezek. 14.52 Közlemények. 15.00 Lemezek. 15.30 Műsorajánlás. 18.00 Szakszervezeti énekkarok órája. 18.18 Operalemezek. 18.30 Hírek oroszul. 19.10 Kulturkrónika. 19.25 Dalok. 19.30 Kulturthronok órája. 20.00 Hírek. 20.15 Lemez. 20.20 A rádió egyeteme. 20.30 Hegedű számok. 20.45 Zenei enciklopédia. 21.00 Szovjet zene. 22.00 Hírek. 22.15 Sport hírek. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Beethoven szonáták. 22.52 Népi zene. 23.30 Hírek. 23.35 Lemezek. 23.55 Népzene.

Bukarest II. 13.00 Lemezek. 14.00 Kamarazene. 14.30 Hírek. 14.45 Lemezek. 15.00 Műsorajánlás. 20.00 Rossini: Sevillai borbély című operája lemezekről. 22.00 Hírek. 22.15 Vegyes zene. 23.00 Időjelzés.

Budapest

Kossuth Rádió. 7.45 Az Eugén Anyegin Magyarországon. 8.00 Orosz muzsika. 11.30 Művészlemez. 12.15 Keringők szárnyain. 13.00 Asztali muzsika. 14.15 Hangverseny. 15.00 Ifjúsági énekkarok. 15.30 Hangszerelő. 16.40 A Vöröskereszt közleményei. 17.10 Szovjet napok - szovjet emberek. 18.15 Termelési híradó. 18.30 A rádió legények. 19.15 Hurrikán híradó. 19.30 Falurádió. 20.50 Zenopótómia XXII. dízhangverseny. 22.20 Doberdó. Rádiódráma. 23.00 A Budapesti Kórus énekel. 23.30 Csajkovszkij: Aurora násza - balletzene. 0.30 Könyvű dallamok.

Petőfi Rádió 7.00 Operatrészetek. 7.20 Többet ésszel, mint erővel! 7.30

Szórakoztató muzsika. 8.10 Észak zenéjéből. 9.00 Egyvelegek. 10.15 Délelőtti hangverseny. 14.30 A Tudomány Uttörői. 14.50 Táncczenekar. 15.20 Gyermekrádió. 16.00 Az orgonairodalom remekei. 16.30 Századunk hangja. 17.00 Magyar szerzők művei. 18.00 Verssel, dallal, szerzőszámmal... 18.30 Antennák, bérháztantennák. 18.45 Dolgozók Zeneiskolája. 19.15 Énekelve beszél-e a magyar? 19.30 Gát József és Sz. Demény Magda zongorázik. 20.00 Schubert B-dúr vonóstrió. 21.05 Szív küldi szívnek szívesen. 22.05 Szív küldi szívnek szívesen - folytatás.

Szerda, június 29

Bukarest.

Bukarest I. 12.30 Hírek. 12.40 Lemezek. 13.00 Időjelzés. 13.07 Lemezek. 13.15 Román népzene. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Zenekar. 14.30 Hírek. 14.45 Lemezek. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Kamarazene. 15.30 Műsorajánlás. 18.00 A Hadsereg órája. 18.30 Hírek oroszul. 19.00 Lemezek. 19.10 Kulturkrónika. 19.25 Lemezek. 19.30 Ifjúsági óra. 20.00 Hírek. 20.15 Lemezek. 20.20 A rádió postája. 20.30 Chopin hangverseny. 21.10 Párbeszéd. 21.20 Strauss keringők. 21.21 Turista híradó. Operaáriák. 22.00 Hírek. 22.15 Lemez. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Szovjet dalok. 23.00 Lemezek. 23.30 Hírek. 23.35 Lemezek. 23.55 Román népzene.

Bukarest II. 13.00 Lemezek. 13.30 Lemezek. 14.00 Nagy zeneszerzők művei. 14.30 Hírek. 14.45 Lemezek. 15.00 Műsorajánlás. 19.30 Ifjúsági adás. 20.00 Énekszámok. 20.20 Lemezek. 21.00 A Stúdió zenekara. 22.00 Hírek. 22.15 Chopin művek. 22.40 Lemezek.

Budapest

Kossuth Rádió. 7.45 Egészségügy negyedóra. 8.00 Magyar nóták. 11.30 „Péter-Pál napján - aratáskor.” 12.15 Mindenki muzsikája. 13.00 Asztali muzsika. 14.15 Énekegyüttes. 15.00 Tánccsámok. 15.30 Az Opera műhelyéből. 16.00 Molnár Klára hegedül. 16.30 Magyar nóták. Hanglemezek. 16.40 Marxista-leninista negyedóra. 17.10 Szovjet napok - szovjet emberek. 18.15 Termelési híradó. 18.30 Szabad Népek Hazája. 19.00 Régi magyar nóták. 19.25 Falurádió. 19.15 Tóthhíradó. 20.50 A Rádiózenekar játszik. 22.00 Előadás a Stúdióban. Don Quijote. 23.20 Hernádi Lajos zongorázik. 23.50 Könyvű dalok. Hanglemezek. 0.30 Hírek eszperantó nyelven.

Petőfi Rádió. 7.20 Hogyan főzünk, mit együnk? 7.30 Szórakoztató zene. 8.10 Művészlemez. 9.00 Honvézenekar. 10.00 Görögkeleti istentisztelet a Petőfi-teri templomból. 11.00 Könyvű dallamok. 14.30 Munkások. 14.50 Magyar nóták. 15.00 Inzelt Kató zongorázik. 15.30 Móríz Zsigmond emlékezete. 16.15 A földkerekség egyhatodán. 16.30 „Rádiót a dolgozóknak!” 16.45 Szív küldi szívnek szívesen. 17.30 Táncczene. Hanglemezek. 18.00 A Rádió esti iskolája. 18.30 Zenei élő újság. 18.45 A Rádió Sportfóruma. 19.00 Orosz táncczene. Hanglemezek. 19.15 Munkásénekkar. 19.45 Tudósok a dolgozókért. 20.10 Orosz dallamok. Hanglemezek. 21.05 Szív küldi szívnek szívesen. 22.05 A könnyű műfaj nyomában.

BUKAREST I.

ALLANDÓ MŰSORSZÁMAI: 6.00 Pontos Időjelzés, hírek. 6.15 Lemezek. 6.20 Reggeli torna. 6.30 Időjelzés. Lemezek. 6.50 Hírösszefoglaló. 6.55 Hírek oroszul. 7.00 Időjelzés. Lemezek. 7.30 A Scantia vezérekének ismertetése. 7.40 Hanglemezek. 7.57 Közlemények. 8.00 Pontos időjelzés.

Az NB. eredményei:

Petrozsény: Jiul-TESE 4:0 (3:0).
 Medgyes: Petrolul-Gázmetán 2:1 (1:0).
 Bukarest: ITA-Metalochimic 4:2 (2:1).
 Kolozsvár: Dermata-Dinamo B. 2:0 (1:0). NB II.
 Nagyvárad: CFR-CFR T-Severin 2:1 (1:1). NB II.
 Resica: Metalochimic-Surianul 3:0. NB II.

Világosport

Az NB I. állása:

1. ICO	22	14	4	4	52:32	32
2. CFR B.	23	13	4	6	57:27	30
3. CFR T.	23	12	4	7	44:26	28
4. Jiul	24	10	7	7	41:38	27
5. Petrolul	24	10	6	8	42:37	26
6. Hadsereg	23	9	7	7	49:47	25
7. ITA	24	8	9	7	41:31	25
8. RATA	23	10	4	9	43:37	24
9. TESE	24	11	2	11	46:53	24
10. Dinamo	23	9	5	9	46:48	23
11. CFR K.	23	9	4	10	35:51	22
12. KESE	23	7	4	12	29:41	18
13. Metalo.	23	4	3	16	39:74	11
14. Gázmetán	24	3	5	16	28:63	11

Nagy tömegek — jó eredmények

az „Ifjumunkás Kupa“ megyei döntőin

KOLOZSVÁR. — Az Ifjumunkás-Kupa versenyek megyei döntőit vasárnap délelőtt és délután rendezték meg a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen. A megyéhez tartozó 11 járás 500 versenyzője vett részt a kiemeltekben, melyek igen sok jó eredményt hoztak. A legjobban Kolozsvár sportolói szerepeltek, akik főlegesen nyertek meg a pontversenyeket. De nagyon sok vidéki tehetség is feltűnt, akik most már nem fognak elveszni hazánk sportja számára. Részletes eredmények a következők:
Lészetes ifjúsági számok:
 80 m. síkfutás: 1. Gröszli Mercedes (Kvár) 11 mp. 2. Balc (Kvár) 11,4 mp.
 100 m. síkfutás: 1. Arányi Ilona (Kvár) 1:31,6 p. Kerületi csucs. 2. Pop Mária (Borsa) 1:44,6 p.
Magasugrás: 1. Traian Leontina (Egeres) 100 cm.
Távolugrás: 1. Roiban (Kvár) 450 cm. 2. Gyárfás (Kvár) 449 cm.
Gerelyvetés: 1. Crisan Otília (Borsa) 16,45 m. 2. Sutan Florica (Borsa) 16,15 m.
4x100 m. váltó: 1. Kolozsvár I. (Balc, Sebestyén, Gyárfás, Gröszli) 56 mp. Kerületi csucs.
Női számok:
 100 m. síkfutás: 1. Károlyi Mártha (Kvár) 15,2 mp. 2. Tarian Leontina (Egeres) 16 mp.

(Egeres) 16 mp.
 800 m. síkfutás: 1. Kitor Irén (Kvár) 2:49,0 p. 2. Traian Leontina (Egeres) 3:31,8 p.
Magasugrás: 1. Domokos Mária (Kvár) 125 cm. 2. Lázár Mária (Kvár) 90 cm.
Távolugrás: 1. Domokos Mária (Kvár) 436 cm. 2. Stefurea (Kvár) 349 cm.
Súlydobás: 1. Hunyadi Anna (Kvár) 7,52 m. 2. Sotan Florica (Kvár) 7,30 m.
Gerelyvetés: 1. Plattner Marianne (Kvár) 27,80 m. 2. Kovács Rozália (Kvár) 18,10 m.
4x3x2x100 m. váltó: 1. Kolozsvár (Arányi, Ziegler, Kifor, Domokos) 2:51,8 p.
Füv ifjúsági számok:
 100 m. síkfutás: 1. Derzsi (Kvár) 11,8 mp. 2. Fotescu (Kvári járás) 12,5 mp.
 400 m. síkfutás: 1. Erdey (Kvár) 54,2 mp. 2. Csepregi (Kvár) 56,5 mp.
 800 m. síkfutás: 1. Barbósz (Kvár) 2:15,4 mp. 2. Nagy (Kvár) 2:16,8 p.
 1500 m. síkfutás: 1. Barbósz (Kvár) 4:46 p. 2. László (Kvár) 4:50,4 p.
 3000 m. síkfutás: 1. Hupca (Gyalu) 10:05,6 p. 2. László (Kvár) 10:06,2 p.
Magasugrás: 1. Garbacea (Kvár) 155 cm. 2. Sonea (Kvár) 150 cm.
Távolugrás: 1. Garbacea (Kvár) 552 cm. 2. Paravan (Hida) 537 cm.
Súlydobás: 1. Agarbiceanu (Kvár) 13,13 m. 2. Catini (Kvár) 13,13 méter.

Gránátdobás: 1. Szász (Kvár) 48,86 m. 2. Sonea (Kvár) 48,67 m.
Férfi számok:
 100 m. síkfutás: 1. Belle (Kvár) 11,6 mp. 2. Szolnay (Kvár) 11,8 mp.
 400 m. síkfutás: 1. Hambrich (Kvár) 56,1 mp. 2. Ungureanu (Hadsereg) 59,1 mp.
 800 m. síkfutás: 1. Drahóbeczky (Kvár) 2:08,4 p. 2. Inocan (Hadsereg) 2:12,8 p.
 1500 m. síkfutás: 1. Mentzel (Hadsereg) 4:27,8 p. 2. Lőrinczi (Kvár) 4:28,2 p.
 3000 m. síkfutás: 1. Lőrinczi (Kvár) 9:34,4 p. 2. Apa Balázs (Kvár) 9:35,2 p.
Magasugrás: 1. Simon (Kvár) 160 cm. 2. Serban (Kvár) 160 cm.
Távolugrás: 1. Radulescu (Hadsereg) 618 cm. 2. Serban (Kvár) 609 cm.
Súlydobás: 1. Radulescu (Hadsereg) 13,11 m. 2. Ghiurita (Kvár) 11,50 m.
Gránátdobás: 1. Oana Sever (Egeres) 53,98 m. 2. Fövényesi (Kvár) 50,44 m.
4x100 m. váltó: 1. Kolozsvár I. (Hambrich, Drahóbeczky, Erdey, Belle) 47,4 mp.
8x4x2x100 m. váltó: 1. Kolozsvár (Drahóbeczky, Erdey, Csepregi, Belle) 3:45,4 p.
Kézilabda: 1. Kolozsvár, 2. Hadsereg, 3. MAI és Kolozsvári járás. Döntő: 5:2 (0:1).
Röplabda: Férfiak: 1. Kolozsvár, 2. Hadsereg, 3. Borsa, 4. MAI. Döntő: 3:2.
 Nők: 1. Kolozsvár, 2. Egeres. Döntő: 3:1.

MEGLEPETÉSEK A MAGYAR NB I-BEN

BUDAPEST. — A magyar NB. I. tegnapi fordulójának eredményei: Csepel-Ferencváros 3:1 (0:1). A Ferencváros végig 10 emberrel játszott, mert az első félide első perceiben a keményen játszó csepeliek lerugták Rudast. SalBTC-Vasas 3:2 (2:2). Ujpest-ETO 3:0 (0:0). Szeged-Tatabánya 2:1 (2:1). MTK-Goldberger 3:0 (1:0). Soroksár-SzAC 2:0 (0:0). Kispest-Kistext 3:1 (2:1). Mateos-Lokomotiv 6:1 (5:1).

VERESEGET SZENVEDTEK A KOLOZSVÁRI TENISZEZŐK A „SZÖVETSEG KUPÁ“-BAN

KOLOZSVÁR. — Az esős idő meggátolta az Arad-Temesvár-Kolozsvár „Szövetség-Kupa“ teniszmérkőzést. A vasárnapi mérkőzések eldöntötték a mérkőzés sorsát, melyet az Arad, Temesvári kerület nyert meg 10:7 arányban. A szombati és vasárnapi eredmények a következők:
 Tanasescu (Kvár)—Racovita 4:6, 6:3, 7:5. Bekó (Kvár)—Calin 4:6, 6:1, 6:0. Ion Ria, Dombora-Barabássy, Benedek (Kvár) 7:5, 6:0. Orbán (Kvár)—Onczki 6:4, 6:0. Engelstein-Lukács (Kvár) 6:2, 6:4. Dombora-Barabássy (Kvár) 6:0, 8:6. Julász, Engelstein-Dévényi, Székely (Kvár) 6:3, 6:8, 6:2. Grünwald, Dombora-Tanasescu, Barabássy (Kvár) 6:1, 2:6, 6:4. Pusztay, Wellmann (Kvár)—Willer, Ion Ria 6:3, 6:8, 6:3. Julász, Onczki—Székely, Orbán (Kvár) 6:4, 4:6, 6:1. Pusztay, Tanasescu (Kvár)—Racovita, Calin 6:2, 6:2. Willer-Grünwald, Willer—Bekó, Radó 6:2, 6:2.

KOLOZSVÁR VIZILABDA-CAPATA MÁSODIK LETT A „NÉGY VÁROS KUPAJA“ VERSENYEN

Orosz Kató két országos csúcsot uszott

TEMESVÁR. — A „Négy Város Kupája“ uszóverseny alkalmával lejátszott vizilabda mérkőzések szép kolozsvári sikert hoztak, amennyiben a kolozsvári vizilabdázók Bukarest és Marosvásárhely csapatait legyőzve a második helyen végeztek. Az uszóversenyen több országos csúcs is született. Eredmények:

Vizilabda. Temesvár-Bukarest 11:1 (6:0). Kolozsvár-Marosvásárhely 9:3 (6:0). Kolozsvár-Bukarest 5:3 (2:1). Temesvár-Marosvásárhely 13:1 (7:1). Temesvár-Kolozsvár 7:0 (4:0). Marosvásárhely-Bukarest 6:3 (2:1). **Vég eredmény:** 1. Temesvár, 2. Kolozsvár, 3. Marosvásárhely, 4. Bukarest.

A versenyen elért új csúcs-eredmények a következők: 100 m női mellúszás, ifjúsági: 1. Orosz Kató (KESE) 1:36,6 p. Országos csúcs! 400 m női gyorsúszás: 1. Bock Lisbeth (ILSA) 6:48,2 p. Országos csúcs! 200 m pillangó úszás: 1. Patrichi (Hadsereg) 3:08,2 p. Országos csúcs! 200 m ifjúsági mellúszás: 1. Orosz Kató (KESE) 3:38,6 p. Országos csúcs! 100 m ifjúsági hátúszás, leány: 1. Bock Lisbeth (ILSA) 1:43,0 p. Országos csúcs!

KAPÁSBÓL

A Dermata vívócsapata nem utazott le a TESE elleni NB mérkőzésére, mivel a mérkőzés megtartásáról és időpontjáról nem kapott értesítést.

A Dermata szombat délután és vasárnap délelőttre kitűzött uszóverseny a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt. A verseny július 2-3-án, szombaton és vasárnap rendezik meg.

Prága válogatott csapata 2:1 (1:1) arányban győzte le a bukaresti Hadsereg megerősített csapatát. A Bukarestben lejátszott mérkőzést 15.000 néző látta végig.

A bukaresti CFR csapata újabb sikert aratott Csehszlovákiában. Brünn város válogatottjával mérkőzött és az anyagos játék után 7:2 (1:1) arányban legyőzte. A CFR góljait Filotti (3), Avasilichioaie (2), Váci és Spielman rúgták. A bukaresti csapat legjobbjai Boros, Filotti, Avasilichioaie, Spielman, Bodó, Zilahy és Váci voltak.

Magyarország női és férfi kézilabdacsapata Temesváron játszott a RNK válogatottjaival. Magyarországnak-RNK (férfi) 7:1 (4:0). Magyarországnak-RNK (női) 4:1 (2:0).

Lengyelország röplabdacsapata Bukarestben a RNK ellen mérkőzött. Férfi: RNK-Lengyelország 3:1. Nők: Lengyelország-RNK 3:2.

Raica megjavította a diszkoszvetés országos csúcsát Budapesten

BUDAPEST. — A csehszlovákiai portyáról hazatérő román atléták szombaton a budapesti Vasas nemzetközi atlétikai versenyén vettek részt. A lengyel és fánadzságos utazás ellenére atlétáink kiválóan szerepeltek az erős nemzetközi mezőnyben. Eredmények:
 100 m. síkfutás: 1. Csányi (Magyarország) 10,9 mp. 2. Lupşa (RNK) 11 mp. 3. Schneider 11,2 mp.
 400 m. síkfutás: 1. Bánhalmi (Magyarország) 49,1 mp. 2. Moina (RNK) 49,3 mp. 3. Karádi (Magyarország) 50,6 mp.
 800 m. síkfutás: 1. Bakos (Magyarország) 1:55,5 p. 2. Winter (Csehszlovákia) 1:56 p. 3. Edöcs (Magyarország) 1:56,2 p.

1500 m. síkfutás: 1. Gaday (Magyarország) 3:59,2 p. 2. Talmagiu (RNK) 3:59,6 p. 3. Hires (Magyarország) 4:00,2 p. 4. Pandrea (RNK) 4:00,6 p.
 5000 m. síkfutás: 1. Pirainen (Finnország) 14:54,0 p. 2. Szilágyi (Magyarország) 15:01,0 p. 3. Jerszenszky (Magyarország) 15:02,6 p.
 400 m. gátfutás: 1. Kiss László (RNK) 56,2 mp. 2. Lombos (Magyarország) 56,9 mp. 3. Bély (Magyarország) 57,9 mp.
Magasugrás: 1. Sötér (RNK) 185 cm. 2. Honkonen (Finnország) 180 cm. 3. Földesi (Magyarország) 180 cm.
Rudugrás: 1. Homonnay (Magyarország) 380 cm. 2. Zeitvay (Magyarország) 380 cm. 3. Kovács (Magyarország) 380 cm. 4. Zeno Dragomir (RNK) 340 cm.
Súlydobás: 1. Lomovskí (Lengyelország) 15,00 m. 2. Raica (RNK) 14,61 m. 3. Némethvári (Magyarország) 14,02 m.
Gerelyvetés: 1. Lehtanen (Finnország) 65,43 m. 2. Várszegi (Magyarország) 63,50 m. 3. Csányi (Magyarország) 59,93 m.

Kalapácsvetés: 1. Németh Imre (Magyarország) 58,06 m. 2. Bo Ericsson (Svédország) 51,78 m. 3. Petike (Magyarország) 51,45 m. 4. Dumitru (RNK) 46,00 m.
Diszkoszvetés: 1. Klics (Magyarország) 49,15 m. 2. Raica (RNK) 48,48 m. Országos csúcs! 3. Kulitz (Magyarország) 44,90 m.
 Raica hat dobásból négy jobb volt, mint Havalecz Péter 1939-ben felállított 47,17 m-es országos csúcsa.

Papp Éva (Dermata) a kerület törvívó bajnoka

KOLOZSVÁR. — Vasárnap délelőtt vívták le a 2. számú magyar fiuliceum tornatermében a kerületi női törvívóbajnokságot. A versenyen mindössze kilencen

indultak, ami szomorú fényt vet mind a sportolókra, különösen, ha a látott gyenge csőrtékre és a kevésszámú nézőközönségre gondolunk. A zsűrivel kapcsolatos kifogások ezúttal sem maradtak el, de tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy a bíraskodás ellen semmi kifogásolható nem volt. A versenyt teljesen megemelte a kerületi fiatal versenyvezetője, Papp Éva nyert. Ered-

mények: 1. Papp Éva (Dermata) 8 gy. 2. Cseh Károlyné (Dermata) 7 gy. 3. Hintz Emma (KESE) 6 gy. 4. Hammer Nóra (Dermata) 5 gy. 5. Nagy Marietta (KESE) 4 gy. 6. Santoma Mária (KESE) 3 gy. 7. Janik Jolán (Dermata) 2 gy. 8. Vincze Anna (Dermata) 1 gy. 9. Salati Rózsi (Dermata) 0 győzelem.

KIKAPTAK A DERMATA ÖKLÖZŐI

KOLOZSVÁR. — A Dermata öklöző csapata vasárnap délelőtt az I. C. Braila együttesével mérkőzött. Nagy meglepetésre a vendégcsapat 11:7 arányú győzelmet aratott. A börtvényi főtérnyelvények megbosszulta magát és ezzel magyarítható a váratlan vereség. A mérkőzés egyik kellemetlen jelensége a börtvényi csapat kesztyűinek kudarca volt. Egymásután mentek szét az öklözőcsoportokat, akik ütek ellenfeleik ábrázatán. A Dermata versenyzői közül Ripka és Szakacs győztek, míg Chendrea, Bakos, Fekete döntetlenül végeztek. Konjatszeghy, Dorián, Orbán és Máthé vereséget szenvedtek.

